

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ & ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΙΔΙΚΗΣ ΦΑΣΗΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

Δρ. Άννα Κοντονή(Υπεύθυνη Σπουδών & Έρευνας)

ΚΑ' ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΣΕΙΡΑ

ΤΜΗΜΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ & ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ

ΑΘΗΝΑ 2010

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ

Συντονιστής: Θεμιστοκλής Παναγιωτόπουλος, Δ/ντής ΕΣΔΔ

Υπεύθυνη Σπουδών & Έρευνας: Άννα Κοντονή

ΣΤΗ ΣΥΝΤΑΞΗ ΤΟΥ ΠΑΡΟΝΤΟΣ ΣΥΝΕΒΑΛΑΝ ΕΠΙΣΗΣ:

Αναστασία Παπαστυλιανού (Υπεύθυνη Σπουδών & Έρευνας Προγράμματος Πληροφορικής)

Δρ. - Μαρίνα Παππά (Υπεύθυνη Σπουδών & Έρευνας Προγράμματος Ξένων Γλωσσών)

Τελική Επιμέλεια Σύνταξης:

Αποστόλου Άρτεμις – Λουκρητία (Βοηθητικό Διδακτικό Προσωπικό)

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

Επιμέλεια:

Δρ. Άννα Κοντονή (Υπεύθυνη Σπουδών & Έρευνας)

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ	9
I. Σύντομη παρουσίαση του Τμήματος	9
II. Σκοπός του Προγράμματος Σπουδών	9
III. Ειδικοί Στόχοι του Προγράμματος Σπουδών	10
IV. Δομή και διάρθρωση του Προγράμματος Σπουδών	11
V. Θεματικές Ενότητες του Προγράμματος Σπουδών	11
VI. Τεχνολογίες Υποστήριξης Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης	13
VII. Ανάπτυξη Γλωσσικών και Επικοινωνιακών Δεξιοτήτων	13
VIII. Μεθοδολογική Προσέγγιση	13
IX. Αξιολόγηση Σπουδαστών	14
ΠΙΝΑΚΑΣ Α' ΚΥΚΛΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ	15
ΠΙΝΑΚΑΣ Β' ΚΥΚΛΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ	16
Α' Κύκλος Μαθημάτων Εξειδίκευσης	19
ΠΑ-Θ01: ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ & ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΕΙΣ	21
ΠΑ-Μ01: ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ & ΠΟΛΙΤΙΚΗ	21
ΠΑ-Μ02: ΘΕΣΜΟΙ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ & ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ - ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ & ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ -ΜΕΛΩΝ ΤΗΣ Ε.Ε.	24
ΠΑ-Μ03: ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΜΕΝΩΝ ΕΡΓΩΝ	29
ΠΑ-Θ02: ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	31
ΠΑ-Μ04: ΝΟΜΙΜΟΤΗΤΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΔΡΑΣΗΣ – ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟΙ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΙ	31
ΠΑ-Μ05: ΑΡΧΕΣ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟΥ ΚΑΙ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ	32
ΠΑ-Μ06: ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΟΡΓΑΝΩΣΙΑΚΩΝ ΑΛΛΑΓΩΝ	39
ΠΑ-Μ07: ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	41
ΠΑ-Θ03: ΧΩΡΙΚΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ	43
ΠΑ-Μ08: ΧΩΡΟΤΑΞΙΑ – ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑ	43
ΠΑ-Μ09: ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ	46
ΠΑ-Θ04: ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ	49
ΠΑ-Ε01: ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ (GIS)	49
ΠΑ-Ε02: ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ-ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΩΝ ΤΟΠΩΝ	51
ΠΑ-Θ05: ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΓΛΩΣΣΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΩΝ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ	55
ΠΑ-ΕΓ01: ΑΓΓΛΙΚΑ	
ΠΑ-ΕΓ02: ΓΑΛΛΙΚΑ ή ΓΕΡΜΑΝΙΚΑ ή ΙΤΑΛΙΚΑ ή ΙΣΠΑΝΙΚΑ	

Β' Κύκλος Μαθημάτων Εξειδίκευσης	63
ΠΑ-M10: PLACE BRANDING: Η ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ	71
ΠΑ-M11: ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΣΕΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΛΥΣΗ ΣΥΓΚΡΟΥΣΕΩΝ	73
ΠΑ-M12: ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΕΡΓΩΝ & ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	75
ΠΑ-M13: ΟΡΙΖΟΝΤΙΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΑΙΧΜΗΣ	76
ΠΑ-Θ04: ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ	77
ΠΑ-E03: ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΕΡΓΟΥ-ΧΡΗΣΗ MS PROJECT	77
ΠΑ-E04: ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΣΤΗ ΛΗΨΗ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ	79
ΠΑ-Θ05: ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΓΛΩΣΣΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΩΝ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ	81

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Σημείωμα της Υπευθύνου Σπουδών και Έρευνας του Τμήματος Περιφερειακής Διοίκησης

I. ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ

Το Τμήμα λειτουργεί από το δεύτερο έτος έναρξης λειτουργίας της Σχολής. Οι απόφοιτοι του Τμήματος προορίζονται να στελεχώσουν:

1. Τις υπηρεσιακές μονάδες του ΥΠ.ΕΣ. με αντικείμενο την άσκηση πολιτικής περιφερειακής ανάπτυξης, αποκέντρωσης και τοπικής αυτοδιοίκησης.
2. Τις υπηρεσιακές μονάδες των Περιφερειών με αντικείμενο:
 - τη διοίκηση και διαχείριση εθνικών και κοινοτικών επιχειρησιακών προγραμμάτων περιφερειακής ανάπτυξης, περιβαλλοντικής και χωροταξικής πολιτικής, καθώς και άλλων τομέων
 - την εποπτεία, έλεγχο και παρακολούθηση της υλοποίησης της αποκέντρωσης και των νέων θεσμών της οργάνωσης της τοπικής αυτοδιοίκησης.
3. Τις αντίστοιχες επιτελικές υπηρεσιακές μονάδες προγραμματισμού και σχεδιασμού της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας αυτοδιοίκησης.

Ο ρόλος και το καθεστώς των αποφοίτων του Τμήματος διέπονται, πέρα από τις διατάξεις που αφορούν στο σύνολο των αποφοίτων της Ε.Σ.Δ.Δ., από τις διατάξεις του Ν. 2503/97 για τη Διοίκηση, Οργάνωση και Στελέχωση της Περιφέρειας, καθώς και από αυτές του Ν. 3200/03, Άρθρο 9, παρ. 2, Περ. ζ. «Τροποποιήσεις του Ν. 1388/83 για την Ίδρυση Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης, Ίδρυση Εθνικής Σχολής Τοπικής Αυτοδιοίκησης».

Η σημασία και αναγκαιότητα λειτουργίας του Τμήματος βασίζεται κυρίως στο γεγονός ότι η Περιφερειακή Διοίκηση έχει ανάγκη εξειδικευμένων στελεχών, ικανών να ανταποκριθούν στις νέες απαιτήσεις για αποκεντρωμένη λειτουργία της διοίκησης, και στη διαχείριση των επιχειρησιακών προγραμμάτων περιφερειακών και τομεακών.

II. ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

Η αναβάθμιση του δημόσιου τομέα συνδέεται αφενός με τον εκσυγχρονισμό των δομών, αφετέρου με την ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού στο πλαίσιο του προτύπου της καλής διακυβέρνησης. Στρατηγικός στόχος του Προγράμματος είναι η ανάπτυξη της διοικητικής ικανότητας. Ειδικότερα, το Πρόγραμμα αποβλέπει στην εκπαίδευση εξειδικευμένων στελεχών, τα οποία θα είναι σε θέση να ανταποκριθούν αποτελεσματικά στα καθήκοντά τους σε υπηρεσίες με αντικείμενο την περιφερειακή ανάπτυξη και αποκέντρωση. Ειδικά, για την τρέχουσα ΚΑ' Εκπαιδευτική Σειρά δεδομένου ότι η Προκήρυξη του Εισαγωγικού Διαγωνισμού ορίζει θέσεις σε Κεντρικές Υπηρεσίες, το Πρόγραμμα Σπουδών έχει κατάλληλα επικαιροποιηθεί, ούτως ώστε οι σπουδαστές να μπορέσουν να ανταποκριθούν στις ανάγκες αυτών των

Υπηρεσιών. Η επίτευξη του σκοπού του Προγράμματος γίνεται με τον κατάλληλο συνδυασμό θεωρητικών, αλλά και πρακτικών γνώσεων, κυρίως μέσω μελέτης περιπτώσεων κατά την εκπόνηση εργασιών, αλλά και μέσα από την πρακτική εκπαίδευση.

III. ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

Η ειδική φάση σπουδών περιλαμβάνει θεωρητική και εφαρμοσμένη εκπαίδευση, με στόχο την εμπάθυνση και ενίσχυση ειδικών γνώσεων, δεξιοτήτων και συμπεριφορών των μελλοντικών στελεχών του Τμήματος της Περιφερειακής Διοίκησης. Ειδικότερα, το Πρόγραμμα Σπουδών του Τμήματος αποσκοπεί:

1. Σε επίπεδο γνώσεων:

- Στην *απόκτηση ειδικών γνώσεων* σε θέματα :
 - Θεσμικού πλαισίου, οικονομικών λειτουργιών και εσωτερικής οργάνωσης των δημοσίων υπηρεσιών της κεντρικής και περιφερειακής δομής
 - Σχεδιασμού, διαχείρισης και αξιολόγησης Επιχειρησιακών Προγραμμάτων (Περιφερειακών και Τομεακών)
 - Ελέγχου νομιμότητας των πράξεων της διοίκησης
 - Επιχειρησιακού σχεδιασμού στους Οργανισμούς, αποδοτικότητας και ποιότητας των υπηρεσιών
 - Χωροταξικής πολιτικής και περιβαλλοντικής προστασίας

2. Σε επίπεδο δεξιοτήτων:

- Στην καλλιέργεια *διαχειριστικών δεξιοτήτων* μέσα από την εκμάθηση Διαχείρισης και Αξιολόγησης Επιχειρησιακών Προγραμμάτων, Διοίκησης Έργων (Project Management) και Στατιστικής Λήψης Αποφάσεων (SPSS)
- Στην απόκτηση *τεχνικών δεξιοτήτων*, μέσα από την εκμάθηση Γεωγραφικών Συστημάτων Πληροφοριών (GIS), ανάπτυξης ιστοσελίδων και χρήσης ειδικού λογισμικού
- Στη βελτίωση *επικοινωνιακών δεξιοτήτων* μέσα από την εκμάθηση και πρακτική εφαρμογή των κανόνων επικοινωνίας, διαπραγμάτευσης και λήψης αποφάσεων

3. Σε επίπεδο συμπεριφορών:

- Στην καλλιέργεια *συνεργατικής συμπεριφοράς* (κουλτούρα ομάδας εργασίας) μέσα από την «από κοινού» ανάληψη γραπτών εργασιών και παρουσίασή της (σε ομάδες των 3 ή 4 ατόμων)
- Στην *εργήγορση, ευελιξία και διορατικότητα*, μέσα από την ανάληψη, συγγραφή και παρουσίαση εργασιών, κατά τη διεξαγωγή κυρίως του Β΄ Κύκλου της Ειδικής Φάσης Σπουδών, αλλά και κατά τη διάρκεια της πρακτικής εκπαίδευσης

- Στην ανάπτυξη στάσεων και συμπεριφορών με στόχο την κριτική αντιμετώπιση προβλημάτων για την εξεύρεση συναινετικών λύσεων

IV. ΔΟΜΗ & ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

Το πρόγραμμα της Ειδικής Φάσης Σπουδών πραγματοποιείται σε δύο κύκλους:

- **Α΄ Κύκλος Μαθημάτων Εξειδίκευσης**, διάρκειας 4 μηνών,
- **Πρακτική Εκπαίδευση**, διάρκειας 4 μηνών
- **Β΄ Κύκλος Μαθημάτων Εξειδίκευσης**, διάρκειας 3 μηνών και
- **Περίοδος Εκπόνησης & Αξιολόγησης Τελικών Εργασιών**, διάρκειας 2 μηνών.

Στο πλαίσιο του Α΄ κύκλου οι σπουδαστές/τριες διδάσκονται μαθήματα εξειδίκευσης στη βάση τριών αξόνων: I. Περιφερειακή Πολιτική και Χρηματοδοτήσεις, II. Διοίκηση Δημοσίων Υπηρεσιών III. Χωρικός και Περιβαλλοντικός Σχεδιασμός. Στη συνέχεια μεσολαβεί περίοδος 4 μηνών πρακτικής εκπαίδευσης. Κατά τον Β΄ κύκλο οι σπουδαστές/τριες παρουσιάζουν ομαδικές εργασίες στο πλαίσιο των τριών ανωτέρω αξόνων και διδάσκονται τα μαθήματα του Β΄ κύκλου. Τέλος, στο πλαίσιο της εκπόνησης των τελικών εργασιών κάθε σπουδαστής υποχρεούται να εκπονήσει και να καταθέσει μία τελική εργασία.

V. ΘΕΜΑΤΙΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

Κάθε θεματική ενότητα καλύπτει ένα ευρύτερο γνωστικό πεδίο. Αναλυτικότερα στο πλαίσιο του Α΄ Κύκλου Σπουδών:

1. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΕΙΣ

Η ενότητα περιλαμβάνει τρία (3) μαθήματα :

1. Περιφερειακή Οικονομική Ανάπτυξη και Πολιτική
2. Θεσμοί της Περιφερειακής Διοίκησης και Τοπικής Αυτοδιοίκησης στην Ελλάδα – Συγκριτική παρουσίαση συστημάτων Περιφερειακής Διοίκησης και Τοπικής Αυτοδιοίκησης των κρατών – μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
3. Σύστημα Διοίκησης και Διαχείρισης Συγχρηματοδοτούμενων Έργων

2. ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Η ενότητα περιλαμβάνει τέσσερα (4) μαθήματα:

1. Νομιμότητα Διοικητικής Δράσης: Δημόσια Διοίκηση και Ελεγκτικοί Μηχανισμοί
2. Αρχές Δημοσιονομικού και Φορολογικού Δικαίου
3. Διαχείριση Οργανωσιακών Αλλαγών
4. Αξιολόγηση Δημοσίων Υπηρεσιών

3. ΧΩΡΙΚΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

Η ενότητα περιλαμβάνει δυο (2) μαθήματα:

1. Χωροταξία – Πολεοδομία
2. Περιβαλλοντική Πολιτική

4. ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

Η ενότητα αυτή περιλαμβάνει δύο (2) εργαστήρια:

1. Γεωγραφικά Πληροφοριακά Συστήματα (GIS)
2. Αξιολόγηση – Πιστοποίηση Δημόσιων Διαδικτυακών Τόπων

5. ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΓΛΩΣΣΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΩΝ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

Η ενότητα αυτή περιλαμβάνει δύο (2) μαθήματα:

1. Αγγλικά
2. Γαλλικά ή Γερμανικά ή Ιταλικά ή Ισπανικά

Κατά τη διάρκεια του **Β' Κύκλου**:

- Διεξάγονται Σεμινάρια στη διάρκεια των οποίων οι σπουδαστές αναλαμβάνουν **συλλογικές εργασίες** στο πλαίσιο των τριών ανωτέρω αξόνων του Α' Κύκλου.
- Γίνεται η παρουσίαση και η αξιολόγηση της Πρακτικής.
- Πραγματοποιούνται μαθήματα των οποίων ο στόχος είναι να εμπλουτίσουν περαιτέρω τις διοικητικές γνώσεις, ιδιαίτερα σε οριζόντια θέματα, αναπτύσσοντας τις αντίστοιχες δεξιότητες των σπουδαστών. Ειδικότερα, τα Μαθήματα αυτά είναι:
 1. Place Branding: Η διαχείριση της τοπικής ταυτότητας
 2. Τεχνικές Διαπραγματεύσεων και Επίλυση Συγκρούσεων
 3. Δημόσιες Συμβάσεις Έργων και Υπηρεσιών
 4. Οριζόντιες Πολιτικές Αιχμής

VI. ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

Σκοπός των εργαστηρίων της θεματικής ενότητας Τεχνολογιών Υποστήριξης Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης στο Τμήμα Περιφερειακής Διοίκησης είναι :

1. Η εισαγωγή στις τεχνολογίες καθώς και στις εφαρμογές των Γεωγραφικών Συστημάτων Πληροφοριών στην Δημόσια Διοίκηση και ειδικότερα στο περιβάλλον της Περιφερειακής και Τοπικής Αυτοδιοίκησης
2. Η παρουσίαση μεθόδων, για την λήψη γρήγορων και τεκμηριωμένων αποφάσεων
3. Η παρουσίαση εφαρμογών ηλεκτρονικής Διαχείρισης Έργων για το περιβάλλον της Τοπικής και της Περιφερειακής Διοίκησης.
4. Η ανάπτυξη δεξιοτήτων για την δημιουργία ιστοσελίδων στον Παγκόσμιο Ιστό.
5. Η ανάπτυξη ικανοτήτων αξιολόγησης της ιστοτόπου ή μιας ηλεκτρονικής πύλης του παγκόσμιου ιστού.

Οι τίτλοι μαθημάτων, σεμιναρίων ή εργαστηρίων που περιλαμβάνονται στο Τμήμα Περιφερειακής Διοίκησης είναι :

- Γεωγραφικά πληροφοριακά συστήματα
- Στατιστική στη Λήψη Αποφάσεων
- Διοίκηση και Διαχείριση Έργου – Χρήση MS PROJECT
- Αξιολόγηση-Πιστοποίηση Δημόσιων Διαδικτυακών Τόπων

VII. ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΓΛΩΣΣΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΩΝ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

Οι σπουδαστές του Τμήματος Περιφερειακής Διοίκησης παρακολουθούν εξειδικευμένο πρόγραμμα ανάπτυξης γλωσσικών και επικοινωνιακών δεξιοτήτων για ειδικούς σκοπούς, προσαρμοσμένο στις ειδικότερες απαιτήσεις του μελλοντικού τους επαγγέλματος. Το πρόγραμμα περιλαμβάνει **αγγλικά** και **γαλλικά** ή **γερμανικά** ή **ιταλικά** ή **ισπανικά**. Το πρόγραμμα ξένων γλωσσών αντιστοιχεί στις 30 ώρες ανά γλώσσα στον Α' κύκλο και 30 ώρες ανά γλώσσα στον Β' κύκλο.

VIII. ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

Στο πλαίσιο του προγράμματος σπουδών τα μαθήματα πραγματοποιούνται με εισηγήσεις και διάλογο, πρακτικές ασκήσεις, μελέτες περιπτώσεων, προσομοιώσεις, εκπόνηση εργασιών, επισκέψεις, role-playing, προβολή video, ώστε οι σπουδαστές να αναπτύξουν ειδικές δεξιότητες και να ενισχυθεί ο συμμετοχικός χαρακτήρας της εκπαιδευτικής διαδικασίας.

Τέλος, μία ημέρα της εβδομάδας δύνανται να οργανωθούν διαλέξεις πάνω σε ειδικά θέματα με τη συμμετοχή ειδικών ομιλητών. Επίσης, δύναται να οργανωθούν εκδηλώσεις ή επισκέψεις, με πρωτοβουλία της Σχολής ή και των σπουδαστών του Τμήματος, εφόσον κρίνεται, ότι αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του Προγράμματος Σπουδών.

ΙΧ. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΣΠΟΥΔΑΣΤΩΝ

Α' & Β' Κύκλος Μαθημάτων Εξειδίκευσης: Με το πέρας του κύκλου μαθημάτων, οι σπουδαστές υποβάλλονται για κάθε μάθημα ή εργαστήριο ξεχωριστά σε *γραπτές εξετάσεις ή σε άλλες μορφές εξέτασης*. Για έναν μικρό αριθμό μαθημάτων ή εργαστηρίων επιτρέπεται η επάρκεια ως μορφή αξιολόγησης.

Επιπροσθέτως, αντικείμενο αξιολόγησης αποτελούν, σύμφωνα με τις προβλεπόμενες διατάξεις του ισχύοντα Κανονισμού Σπουδών, οι ατομικές ή συλλογικές εργασίες. Οι εργασίες αυτές πραγματοποιούνται στο πλαίσιο οργανωμένων σεμιναρίων του Β' Κύκλου Μαθημάτων Εξειδίκευσης και πολλές φορές αναφέρονται ως σεμιναριακές εργασίες.

Περίοδος Εκπόνησης & Αξιολόγησης Τελικών Εργασιών: Οι σπουδαστές αξιολογούνται από τριμελή Επιτροπή Αξιολόγησης, στην οποία παρουσιάζουν την τελική τους εργασία (από 10.000 μέχρι 15.000 λέξεις).

Πρακτική Εκπαίδευση:

Κατά την πρακτική εκπαίδευση οι σπουδαστές τοποθετούνται σε Φορείς που καθορίζονται από την ΕΣΔΔ, όπου οι σπουδαστές συμμετέχουν στην καθημερινή λειτουργία των αντίστοιχων υπηρεσιών καθοδηγούμενοι από Υπεύθυνο του Φορέα, που ονομάζεται Εκπαιδευτής Πρακτικής.

Παράλληλα οι σπουδαστές εκπονούν εργασία πρακτικής σε επίκαιρο ζήτημα της Δημόσιας Διοίκησης το οποίο έχει προσδιοριστεί από την ΕΣΔΔ πριν την έναρξη της πρακτικής.

Για την άριστη προετοιμασία και καθοδήγηση των σπουδαστών για την πραγματοποίηση της ανωτέρου εργασίας πρακτικής συγκροτείται από την ΕΣΔΔ ομάδα Επιστημονικής και Τεχνικής Υποστήριξης της εργασίας της πρακτικής, μέλη της οποίας πραγματοποιούν συναντήσεις με τους σπουδαστές του Τμήματος Εξειδίκευσης κατά τη διάρκεια της πρακτικής.

Η πρακτική εκπαίδευση αξιολογείται με βάση την αξιολόγηση του εκπαιδευτή, την έκθεση και παρουσίαση πρακτικής του σπουδαστή και την εργασία της πρακτικής.

Η **κλίμακα βαθμολογίας** ορίζεται από ένα μέχρι δέκα (1-10), ενώ ο βαθμός μπορεί να είναι ακέραιος ή και δεκαδικός. Η **σειρά αποφοίτησης** ανά τμήμα καθορίζεται από τον τελικό βαθμό αποφοίτησης και κλιμακώνεται σε τρεις βαθμίδες: (α) *Αριστούχος αποφοιτήσας* (μεγαλύτερος ή ίσος του 8,5), (β) *Επιτυχώς Αποφοιτήσας* (μεγαλύτερος ή ίσος του 5 και μικρότερος του 8,5) και (γ) *Φοιτήσας* (μικρότερος του 5).

ΠΙΝΑΚΑΣ Α΄ ΚΥΚΛΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ

Α΄ ΚΥΚΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ		
ΚΩΔΙΚΟΣ	ΕΝΟΤΗΤΑ / ΜΑΘΗΜΑ / ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ	ΣΥΝΟΛΟ ΩΡΩΝ
ΠΑ-Θ01	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ & ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΕΙΣ	78
ΠΑ-Μ01	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ & ΠΟΛΙΤΙΚΗ	20
ΠΑ-Μ02	ΘΕΣΜΟΙ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ & ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ – ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ & ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ-ΜΕΛΩΝ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ	28
ΠΑ-Μ03	ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ & ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΜΕΝΩΝ ΕΡΓΩΝ	30
ΠΑ-Θ02	ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	84
ΠΑ-Μ04	ΝΟΜΙΜΟΤΗΤΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΔΡΑΣΗΣ – ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟΙ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΙ	20
ΠΑ-Μ05	ΑΡΧΕΣ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟΥ ΚΑΙ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ	20
ΠΑ-Μ06	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΟΡΓΑΝΩΣΙΑΚΩΝ ΑΛΛΑΓΩΝ	20
ΠΑ-Μ07	ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	24
ΠΑ-Θ03	ΧΩΡΙΚΟΣ & ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ	40
ΠΑ-Μ08	ΧΩΡΟΤΑΞΙΑ – ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑ	20
ΠΑ-Μ09	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ	20
ΠΑ-Θ04	ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ	40
ΠΑ-Ε01	ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ (GIS)	20
ΠΑ-Ε02	ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ-ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΩΝ ΤΟΠΩΝ	20
ΠΑ-Θ05	ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΓΛΩΣΣΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΩΝ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ	60
ΠΑ-ΞΓ01	ΑΓΓΛΙΚΑ	30
ΠΑ-ΞΓ02	ΓΑΛΛΙΚΑ ή ΓΕΡΜΑΝΙΚΑ ή ΙΤΑΛΙΚΑ ή ΙΣΠΑΝΙΚΑ	30
ΣΥΝΟΛΟ ΩΡΩΝ Α΄ ΚΥΚΛΟΥ		302

ΠΙΝΑΚΑΣ Β' ΚΥΚΛΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ

Β' ΚΥΚΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ		
ΚΩΔΙΚΟΣ	ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ / ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΩΡΩΝ
	ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ	50
ΠΔ-ΣΜ1	ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ 1 στο πλαίσιο των ενότητων ΠΔ-Θ01, ΠΔ-Θ02, ΠΔ-Θ03	25
ΠΔ-ΣΜ2	ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ 2 στο πλαίσιο των ενότητων ΠΔ-Θ01, ΠΔ-Θ02, ΠΔ-Θ03	25
	ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΕΙΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ	15
ΣΥΝΟΛΟ ΩΡΩΝ ΣΕΜΙΝΑΡΙΩΝ / ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΕΩΝ		65

	ΜΑΘΗΜΑ / ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ	72
ΠΔ-M10	PLACE BRANDING: Η ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ	16
ΠΔ-M11	ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΣΕΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΛΥΣΗ ΣΥΓΚΡΟΥΣΕΩΝ	16
ΠΔ-M12	ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΕΡΓΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	20
ΠΔ-M13	ΟΡΙΖΟΝΤΙΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΔΙΧΜΗΣ	20
ΠΔ-Θ04	ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ	40
ΠΔ-E03	ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΕΡΓΟΥ-ΧΡΗΣΗ MS PROJECT	20
ΠΔ-E04	ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΣΤΗ ΛΗΨΗ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ	20
ΠΔ-Θ05	ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΓΛΩΣΣΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΩΝ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ	60
ΠΔ-ΞΓ01	ΑΓΓΛΙΚΑ	30
ΠΔ-ΞΓ02	ΓΑΛΛΙΚΑ ή ΓΕΡΜΑΝΙΚΑ ή ΙΤΑΛΙΚΑ ή ΙΣΠΑΝΙΚΑ	30
ΣΥΝΟΛΟ ΩΡΩΝ Β' ΚΥΚΛΟΥ		237
ΣΥΝΟΛΟ ΩΡΩΝ Α' ΚΑΙ Β' ΚΥΚΛΟΥ		539

Σημειώσεις:

- 1. Στο γενικό σύνολο ωρών δεν συμπεριλαμβάνονται οι ώρες για τις συναντήσεις επιβλέποντος – σπουδαστών για την προετοιμασία των τελικών εργασιών καθώς και ώρες υποστήριξης και αξιολόγησης των τελικών εργασιών, οι οποίες διαμορφώνονται ανάλογα με τις ανάγκες του Προγράμματος.
Για τις τελικές εργασίες προβλέπονται συναντήσεις σπουδαστή-επιβλέποντα συνολικής διάρκειας έξι (6) ωρών. Επίσης προβλέπονται τρεις (3) ώρες αξιολόγησης της τελικής εργασίας από κάθε μέλος της 3-μελούς επιτροπής, από τις οποίες η μια (1) ώρα είναι ώρα παρουσίασης – υποστήριξης της τελικής εργασίας ενώπιον της 3-μελούς επιτροπής.*
- 2. Πέραν των αναγραφόμενων ωρών στις σεμιναριακές εργασίες προστίθενται δέκα (10) ώρες για την προετοιμασία και αξιολόγηση αυτών αντίστοιχα.*
- 3. Πέραν των αναγραφόμενων ωρών προστίθενται οι ώρες της προετοιμασίας, επιτήρησης / εξέτασης και της διόρθωσης / βαθμολόγησης των μαθημάτων-εργαστηρίων και των γραπτών εργασιών.*
- 4. Πέραν των αναγραφόμενων ωρών στην πρακτική εκπαίδευση προστίθενται δέκα (10) ώρες για την προετοιμασία και αξιολόγηση αυτής. Επίσης, για την άριστη προετοιμασία και καθοδήγηση των σπουδαστών για την πραγματοποίηση της εργασίας πρακτικής προβλέπονται δέκα (10) δίωρες συναντήσεις του Τμήματος με μέλη της ομάδας Επιστημονικής και Τεχνικής Υποστήριξης της εργασίας πρακτικής.*
- 5. Για οποιαδήποτε αλλαγή στο Πρόγραμμα Σπουδών οι σπουδαστές ενημερώνονται από τον / την Υπεύθυνο / η Σπουδών και Έρευνας ή από το Τμήμα Διοικητικής και Εκπαιδευτικής Υποστήριξης.*
- 6. Σε εξαιρετικές και πλήρως αιτιολογημένες περιπτώσεις μπορεί να υπάρξει συνδιδασκαλία για την πραγματοποίηση ενός μαθήματος ή εργαστηρίου ύστερα από σχετική απόφαση του Διευθυντή της ΕΣΔΔ.*

Α΄ ΚΥΚΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ

ΠΑ-Θ01 ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ & ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΕΙΣ

ΠΑ-Μ01: ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ & ΠΟΛΙΤΙΚΗ

I. ΣΚΟΠΟΣ

Σκοπός του μαθήματος είναι να αποκτήσουν οι σπουδαστές/τριες τις κατάλληλες γνώσεις για τα θέματα που συνδέονται με την έννοια της Περιφερειακής Ανάπτυξης και της Περιφερειακής Πολιτικής, όπως ασκούνται στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ειδικότερα, στόχος του μαθήματος είναι οι σπουδαστές/τριες, κατά την άσκηση των εργασιακών τους καθηκόντων ως στελέχη των υπηρεσιών των Περιφερειών και των υπηρεσιών κεντρικού σχεδιασμού Περιφερειακής Ανάπτυξης, να μπορούν να αξιοποιούν βασικές αρχές και μεθόδους περιφερειακής ανάλυσης στα προκύπτοντα θέματα ευθύνης τους, ώστε να συνεισφέρουν στο νέο διευρυμένο περιβάλλον στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

II. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Το Περιφερειακό Πρόβλημα:

- Οι μορφές του προβλήματος
- Τα αίτια του προβλήματος
- Η αναγκαιότητα αντιμετώπισης του περιφερειακού προβλήματος

2. Η Οικονομική Περιφέρεια:

- Ορισμός και κατάταξη
- Συστήματα ταξινόμησης Περιφερειών
- Θεωρίες Περιφερειακών Ανισοτήτων, Χωροθέτησης και Περιφερειακής Ανάπτυξης – Η νέα οικονομική γεωγραφία της ανάπτυξης - Η χωρική διάσταση των οικονομικών δραστηριοτήτων

3. Η Περιφερειακή Πολιτική

- Η διαχρονική εξέλιξη της κοινοτικής περιφερειακής πολιτικής
- Η στρατηγική της κοινοτικής περιφερειακής πολιτικής
- Τα όργανα άσκησης της κοινοτικής περιφερειακής πολιτικής
- Η ελληνική περιφερειακή πολιτική: εξέλιξη – σταθμοί
- Οι περιφερειακές ανισότητες στον ελληνικό και ευρωπαϊκό χώρο - Το χωροθετικό πλαίσιο της ελληνικής περιφερειακής πολιτικής
- Η εναρμόνιση εθνικής και περιφερειακής οικονομικής πολιτικής
- Η ελληνική περιφερειακή πολιτική και ο περιφερειακός προγραμματισμός

III. ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Ε. ΑΝΔΡΙΚΟΠΟΥΛΟΥ, Οι Περιφέρειες στην Ευρωπαϊκή Ένωση, εκδ.Θεμέλιο, Αθήνα 1995
- Π. ΓΕΤΙΜΗΣ – Γ. ΚΑΥΚΑΛΑΣ – Ν. ΜΑΡΑΒΕΡΓΙΑΣ, Αστική και Περιφερειακή Ανάπτυξη, εκδ. Θεμέλιο 1993
- ΝΙΚ. Ι. ΚΟΝΣΟΛΑΣ, Σύγχρονη Περιφερειακή Οικονομική Πολιτική, εκδ. Παπαζήσης, Αθήνα 1997
- Α. ΠΑΠΑΔΑΣΚΑΛΟΠΟΥΛΟΣ, Πρότυπα και Πολιτικές Περιφερειακής Ανάπτυξης, εκδ. Παπαζήσης, Αθήνα 1995
- Α. ΠΑΠΑΔΑΣΚΑΛΟΠΟΥΛΟΣ, Μέθοδοι Περιφερειακής Ανάλυσης, εκδ. Παπαζήσης, Αθήνα 2000
- Α. ΠΑΠΑΔΑΣΚΑΛΟΠΟΥΛΟΣ - Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΑΚΗΣ, Περιφερειακός Προγραμματισμός, εκδ. Παπαζήσης, Αθήνα 2002
- Γ. ΠΕΤΡΑΚΟΣ – Ι. ΨΥΧΑΡΗΣ, Περιφερειακή Ανάπτυξη στην Ελλάδα, εκδ. Κριτική 2004
- Κ. ΧΑΤΣΗΜΙΧΑΛΗΣ, (επιμ.) Περιφερειακή Ανάπτυξη και Πολιτική, εκδ.Εξάντας, Αθήνα 1992
- Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΑΚΗΣ, Τοπική Ανάπτυξη και Περιφερειακή Πολιτική, εκδ. Παπαζήσης, Αθήνα 2002
- Ρ. McCANN, Αστική και Περιφερειακή Οικονομική, εκδ. Κριτική 2002
- Ανδρέου, Γ. & Ν. Μαραβέγιας (2007), 'Η Διαρθρωτική Πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης', στο: Μαραβέγιας, Ν. & Μ. Τσινιζισέλης (επιμ.), *Η Νέα Ευρωπαϊκή Ένωση*, Αθήνα: Θεμέλιο, σελ. 585-612.
- Γετίμης Π., Γ. Κανκαλάς και Ν. Μαραβέγιας (επιμ.) (1993), Αστική και Περιφερειακή Ανάπτυξη, Αθήνα: Θεμέλιο.
- European Commission (2007), *Growing regions, Growing Europe; Fourth Report on Economic and Social Cohesion*
http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docoffic/official/reports/cohesion4/index_el.htm
- Κόνσολας, Ν. (1997), *Σύγχρονη Περιφερειακή Οικονομική Πολιτική*, Αθήνα: Παπαζήσης.
- Λιαργκόβας, Π. και Γ. Ανδρέου (2007), *Η Νέα Πολιτική Συνοχής της Ευρωπαϊκής Ένωσης και η Ελλάδα*, Αθήνα: ΕΚΕΜ/ Παπαζήσης
- Λύκος, Μ. (2006), 'Ευρωπαϊκή Ολοκλήρωση και Ελληνική Περιφερειακή Ανάπτυξη', στο: Μαραβέγιας, Ν. & Θ. Σακελαρόπουλος (επιμ.), *Ευρωπαϊκή Ολοκλήρωση και Ελλάδα*, Αθήνα: Διόνικος, σελ. 155-175.
- Μονάδα Οργάνωσης της Διαχείρισης του ΚΠΣ (ΜΟΔ) - Οργανωτική Γραμματεία Αναπτυξιακού Προγραμματισμού 2007 – 2013 (2006), *Συγκριτική Ανάλυση Τίτλων Γενικών Κανονισμών τρέχουσας και νέας Προγραμματικής Περιόδου*, στο: Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών - Επιστημονική και Οργανωτική Γραμματεία Αναπτυξιακού Προγραμματισμού 2007 – 2013, Φάκελλος Τρίτου Αναπτυξιακού Συνεδρίου (ενότητα Β: «Νομοθετικό Πλαίσιο»)
http://www.hellaskps.gr/programper4/files/synedrio3/fakelos_3ου_EAS.zip

Μονάδα Οργάνωσης της Διαχείρισης του ΚΠΣ (ΜΟΔ) - Οργανωτική Γραμματεία Αναπτυξιακού Προγραμματισμού 2007 – 2013 (2006), *Συγκριτική Ανάλυση Φορέων τρέχουσας και νέας Προγραμματικής Περιόδου*, στο: Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών - Επιστημονική και Οργανωτική Γραμματεία Αναπτυξιακού Προγραμματισμού 2007 – 2013, Φάκελλος Τρίτου Αναπτυξιακού Συνεδρίου (ενότητα Β: «Νομοθετικό Πλαίσιο»).

http://www.hellaskps.gr/programper4/files/synedrio3/fakelos_3ου_EAS.zip

Παπαδασκαλοπουλος, Α. και Μ. Χριστοφακης (2002), Περιφερειακός Προγραμματισμός, Αθήνα: Παπαζήσης.

Πετράκος, Γ. και Γ. Ψυχάρης (2004), *Περιφερειακή Ανάπτυξη στην Ελλάδα*, Αθήνα: Εκδ. Κριτική.

Πολιτική Συνοχής 2007 2013 - Νομοθετικό πλαίσιο

<http://www.hellaskps.gr/programper4/html/keimena/europe.htm>

Βουλή των Ελλήνων (2000), 'Νόμος 2860 – Διαχείριση, Παρακολούθηση και Έλεγχος του Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης και άλλες Διατάξεις', *Εφημερίς της Κυβερνήσεως της Ελληνικής Δημοκρατίας*, Τεύχος Πρώτο, Αρ. 251, 14 Νοεμβρίου.

http://www.hellaskps.gr/documents/2860_00.pdf

Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών (2007), *Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς 2007-2013*

<http://www.espa.gr/Shared/Download.aspx?cat=attachments&type=Documents&fileid=88>

Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών (2007), *Νόμος 3614/2007 'Διαχείριση, Έλεγχος και Εφαρμογή Αναπτυξιακών Παρεμβάσεων για την Προγραμματική Περίοδο 2007-2013'*

<http://www.infosoc.gr/NR/rdonlyres/5370F320-4754-4CEF-8798-1427C6882148/4321/%CE%9D36142007.pdf>

Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών (2007), *Επιχειρησιακά Προγράμματα περιόδου 2007-2013*

<http://www.espa.gr>

Χρήσιμες Ιστοσελίδες

- Ελλάδα – Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης 2000-2006
<http://www.hellaskps.gr/Index2.htm>
- Ελλάδα – ΕΣΠΑ και Επιχειρησιακά Προγράμματα 2007-2013
<http://www.espa.gr>
- Ευρωπαϊκή Επιτροπή – Γενική Διεύθυνση Περιφερειακής Πολιτικής
http://ec.europa.eu/regional_policy/index_en.htm

**ΠΑ-Μ02: ΘΕΣΜΟΙ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
& ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ
ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ
ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ & ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ-ΜΕΛΩΝ ΤΗΣ Ε.Ε.**

I. ΣΚΟΠΟΣ

Σκοπός του μαθήματος είναι η εξοικείωση των σπουδαστών/τριών με τους θεσμούς της περιφερειακής διοίκησης και της τοπικής αυτοδιοίκησης, τις βασικές τους λειτουργίες, τα καθήκοντα και τις αρμοδιότητες. Επιπλέον, σκοπός του μαθήματος είναι η συγκριτική προσέγγιση των συστημάτων περιφερειακής διοίκησης και τοπικής αυτοδιοίκησης της Ευρώπης. Ειδικότερα, εξετάζονται η ιστορική εξέλιξη, το θεσμικό πλαίσιο και τα κομβικά σημεία των πολιτικών σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο. Με τη συγκριτική ανάλυση των διαφόρων συστημάτων που επικρατούν στις ευρωπαϊκές χώρες θα προσεγγισθεί το ερώτημα κατά πόσο προωθούνται τάσεις σύγκλισης των «εθνικών» συστημάτων. Μαθησιακός στόχος είναι να μπορούν οι σπουδαστές/τριες με την ολοκλήρωση των επιμέρους θεμάτων να διαχειρίζονται βασικά ζητήματα που αφορούν στην οργάνωση και λειτουργία των οργάνων της περιφερειακής διοίκησης και της τοπικής αυτοδιοίκησης.

II. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Θεσμοί της Περιφερειακής Διοίκησης και Τοπικής Αυτοδιοίκησης στην Ελλάδα

- Ιστορική εξέλιξη της περιφερειακής διοίκησης και της τοπικής αυτοδιοίκησης στην Ελλάδα
 - Case Law: Προπολεμική Απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας
- Βασικές έννοιες – συνταγματική κατοχύρωση της τοπικής αυτοδιοίκησης και της αποκέντρωσης
 - Case Law: Απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας σχετικά με τη νομαρχιακή αυτοδιοίκηση
- Όργανα των Δήμων και των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων (Εδαφική Διάρθρωση – Όργανα – Εκλογές – Εσωτερική κατανομή ευθυνών)
 - Case Law: Απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας σχετικά με τη συνένωση των ΟΤΑ
- Περιφερειακά Όργανα του Κράτους – ο ρόλος τους στο πλαίσιο της δημόσιας διοίκησης – σχέσεις τους με τις κεντρικές υπηρεσίες και την αυτοδιοίκηση
 - Case Law: Απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας σχετικά με το «αποκεντρωτικό κεκτημένο»
- Οι αρμοδιότητες των ΟΤΑ – βασική προβληματική και επιμέρους κατηγορίες
 - Case Law: Απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας σχετικά με τις «υποχρεωτικές» αρμοδιότητες των ΟΤΑ

- Μετάθεση δημοτικών/ νομαρχιακών αρμοδιοτήτων– Δημοτικά Νομικά Πρόσωπα/ Επιχειρήσεις – Σύνδεσμοι – Συμβασιακές Πολιτικές-Ιδιωτικοποιήσεις
 - Case Law: Απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας σχετικά με την «ιδιωτικοποίηση» του συστήματος στάθμευσης στην Αθήνα
- Συστήματα ελέγχου των ΟΤΑ - κρατική εποπτεία – δημοσιονομικός και δικαστικός έλεγχος – Συνήγορος του Πολίτη κ.ά.
 - Case Law: Υποθέσεις που απασχόλησαν το Συνήγορο του Πολίτη
- Μορφές δράσης και ευθύνης των ΟΤΑ (κανονισμοί – διοικητικές πράξεις-υλικές ενέργειες – αποφάσεις- γνώμες – σχέδια – δημοσιονομική διαχείριση – διαχείριση περιουσίας - αστική ευθύνη)
 - Case Law: Απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας σχετικά με την αστική ευθύνη δήμου για την κατάσταση του οδοστρώματος

2. Συγκριτική παρουσίαση συστημάτων Περιφερειακής Διοίκησης και Τοπικής Αυτοδιοίκησης κρατών-μελών της Ε.Ε.

- Γενική ιστορική εξέλιξη των συστημάτων περιφερειακής διοίκησης και τοπικής αυτοδιοίκησης στις σημαντικότερες ευρωπαϊκές χώρες
- Ευρωπαϊκή κατοχύρωση της τοπικής αυτοδιοίκησης και της αποκέντρωσης (Δίκαιο Ευρωπαϊκής Ένωσης – Ευρωπαϊκοί «Χάρτες»).
- Γενική συγκριτική παρουσίαση των σημερινών συστημάτων τοπικής αυτοδιοίκησης και περιφερειακής διοίκησης σε χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης με βάση συγκεκριμένη κατηγοριοποίησή τους. Εντοπισμός βασικών εξελικτικών τάσεων που επικρατούν σήμερα (άμεση εκλογή δημάρχων- ενίσχυση θεσμών άμεσης δημοκρατίας- new public management κ.ά.).
- Ειδικότερη παρουσίαση των συστημάτων της Γαλλίας και της Ιταλίας.
- Ειδικότερη παρουσίαση των συστημάτων της Μ. Βρετανίας και της Γερμανίας.

III. ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

R. BATLEY/ G. STOKER, *Local Government in Europe, Trends and Developments*, Macmillan, London 1991

Γ.ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ - ΑΝΤ ΜΑΚΡΥΔΗΜΗΤΡΗΣ, *Συστήματα διοίκησης μητροπολιτικών περιοχών*, Αντ. Ν. Σάκκουλας, Αθήνα-Κομοτηνή 1994

Ν.-Κ.ΧΛΕΠΑΣ, *Η Πολυβάθμια Αυτοδιοίκηση. Θεωρητικές προσεγγίσεις και Θεσμικές μεταμορφώσεις*, Αντ. Ν. Σάκκουλας, Αθήνα-Κομοτηνή 1994

D. KING/ G. STOKER, *Rethinking Local Democracy*, Macmillan, London 1996

Κ. ΣΠΑΝΟΥ- Α. ΡΗΓΟΣ- Μ. ΣΠΟΥΡΔΑΛΑΚΗΣ (ΕΠΙΜ.), *Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση*, Αντ. Ν. Σάκκουλας, Αθήνα- Κομοτηνή, 1997

Ν.-Κ. ΧΛΕΠΑΣ (ΕΠΙΜ.), *Προοπτικές της Τοπικής Δημοκρατίας*, Αντ. Ν. Σάκκουλας, Αθήνα-Κομοτηνή, 1998

Κ. ΚΑΡΑΒΙΔΑ, *Η δημοκρατία και η αυτοδιοίκησης εν Ελλάδι (1930)*, επανεκδ. Παπαζήση, Αθήνα 1978

WALT. KICKERT RICH. J. STILLMAN 11, *Changing European States changing Public Administration, PAR 1996 (Vol. 56)*, Nr. 1, σ. 65

PETER JOHN, *Centralization, Decentralization and the European Union: the dynamics of triadic relationships, Public Administration Vol. 74, Summer 1996*, σ. 292

ROB. LEACH, *Local Government Reorganization RIP?, The Political Quarterly, Vol. 69, Nr 1, January-March 1998*, σ. 31-40

Ν. - Κ. ΧΛΕΠΑΣ, *Η Τοπική Διοίκηση στην Ελλάδα. Ο διαλεκτικός ανταγωνισμός της αποκέντρωσης με την αυτοδιοίκηση*, Αντ. Ν. Σάκκουλας, Αθήνα - Κομοτηνή 1999

ΕΥΡ. ΜΠΕΣΙΛΑ ΒΗΚΑ, *Οι Οργανισμοί της Τοπικής Αυτοδιοίκησης ως φορείς της επιχειρηματικής δραστηριότητας*, Εκδ. Σάκκουλα, Θεσσαλονίκη 1998

Ν. ΤΑΤΣΟΣ, *Δημοσιονομική Αποκέντρωση. Θεωρία και Πράξη*, Αθήνα: τυπωθήτω Γ. Δαρδανός 1999

ΜΕΛ. ΜΟΥΣΤΑΚΑ, *Οι αρμοδιότητες της Νομαρχιακής Αυτοδιοικήσεως*, Αθήνα-Κομοτηνή, Αντ. Ν. Σάκκουλας, 2000

Ν. - Κ. ΧΛΕΠΑΣ - Γ. Α. ΤΑΣΟΠΟΥΛΟΣ (ΕΠΙΜ.), *Οι αρμοδιότητες της νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης και της Περιφερειακής Διοίκησης, Προς αναζήτηση της κρίσιμης τομής*, Αντ. Ν. Σάκκουλας, Αθήνα - Κομοτηνή 2000

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ, *Κέντρον Ερεύνης της Ελληνικής Κοινωνίας, Αποκέντρωση-Αυτοδιοίκηση, Διαπιστώσεις-προτάσεις*, Αθήνα 2000

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ/ ΕΠ. ΣΠΗΛΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ- ΑΝΤ. ΜΑΚΡΥΔΗΜΗΤΡΗΣ (ΕΠ.), *Η Δημόσια Διοίκηση στην Ελλάδα*, Αντ. Ν. Σάκκουλας 2001

ΙΣΤΑΜΕ, *Μεταρρυθμίσεις στην Τοπική Αυτοδιοίκηση, Επιπτώσεις στην Διοίκηση και στο πολιτικό σύστημα*, Αθήνα 2001

JANICE CAULFIELD/ HELGE O. LARSEN (EDS.), *Local Government at the Millenium*, Leske+Budrich, Opladen 2002

NORBERT KERSTING/ ANGELIKA VETTER (EDS.), *Reforming Local Government in Europe. Closing the Gap between Democracy and Efficiency*, Leske+Budrich, Opladen 2003

ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ Κ., ΓΕ: *Η οργάνωση της Περιφερειακής Διοίκησης στα πλαίσια της Αποκέντρωσης. Ο θεσμός της Περιφέρειας - Ελλάδα, Βέλγιο, Γαλλία, Ιταλία*, Αθήναι, ε' έκδοση 2000

ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ Κ., ΓΕ: *Θεσμικό Πλαίσιο Περιφερειακής Ανάπτυξης. Τομ. Α', Β' Αθήναι*, 1991, β' έκδοση 1992, δ' έκδοση 2000

ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ Κ., ΓΕ, *Η Δημοσιότητα*, Αθήναι 2000, η' έκδοση 2000

ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ Κ., ΓΕ, Ι.ΒΛΑΣΗΣ, Β.ΔΕΛΗΘΕΟΥ *Το Δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, Τόμ. Α'*, Αθήναι, 2000

Autonomie locale et regionalisation an Mediterranee (Studies and Texts No.67) (2000) French edition only.

Economic intervention by local and regional authorities (Local and Regional authorities in Europe No.57) (1996)

Electoral systems and voting procedures at local level (1999) (Local and Regional authorities in Europe No.68)

Federal and Regional States (Science and Technique of Democracy No. 19)(1997)

Federal and regional states in the perspective of European integration-Proceedings, Bologna, March 1999 (Science and technique of democracy No. 27)(1999)

Federalism, regionalism, local autonomy and minorities- Proceedings (Cividale del Friuli,Italy,October 1996)(Studies and texts No. 52)(1997)

Liability of local elected representatives for acts or omissions in the course of their duties (1999)(Local and Regional authorities in Europe No.67)

Local democracy: a civic project (No. 43)(1996)

Local Finance in Europe (Local and Regional authorities in Europe No.61)(1997)

Modern management methods for local and regional authorities and the role of training (Proceedings, Monte Verita,Switzerland,28-29 November 1994)(No.46)(1995)

North/South local democracy: the Europe and Charter of Local Self-Government in action (1997)(Studies and Texts No. 54)

Profiles and training for senior officials of local and regional authorities (Barcelona, 1990)(No. 20)(1991)

Regionalisation in Europe: evaluation and perspectives (Proceedings,Geneva,3-5 June 1993)(No.35)(1994)

Status and working conditions of local and regional elected representatives Basic principles (Local and Authorities in Europe No. 46)(1992)

Committee of Regions

Devolution in the Member States of the European Union: Updated in 2001

Regional and local democracy in the European union

Regional and Local Government in the European Union :Responsibilities and Resources

Χρήσιμα Περιοδικά (επιλογή)

Επιθεώρηση Δημοσίου και Διοικητικού Δικαίου

Το Σύνταγμα

Επιθεώρηση Πολιτικής Επιστήμης

Επιθεώρησης Διοικητικής Επιστήμης

Δήμος

Τοπική Αυτοδιοίκηση (με Αποκέντρωση)

Public Administration Review

Public Administration

Urban Studies

American Political Science Review

European Journal of Political Research

Local Government Studies

Χρήσιμες ιστοσελίδες (επιλογή)

www.kedke.gr

www.eetaa.gr

www.ccre.org

www.cor.eu.int

www.coe.fr/cplre/

www.dimos.org

www.edya.gr

www.maroussi2004.gr

www.ypes.gr

www.minenv.gr

www.london.gov.uk

<http://tovima.dolnet.gr/>

www.kathimerini.gr

ΠΔ-Μ03: ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΜΕΝΩΝ ΕΡΓΩΝ

I. ΣΚΟΠΟΣ

Σκοπός του μαθήματος είναι να εξοικειωθούν οι σπουδαστές/τριες με τις διαδικασίες διαχείρισης συγχρηματοδοτούμενων έργων στο πλαίσιο της Δ΄ Προγραμματικής Περιόδου, ώστε να αποκτήσουν δεξιότητες σχεδιασμού, αξιολόγησης, ελέγχου, παρακολούθησης που απορρέουν από το κανονιστικό πλαίσιο, κοινοτικό και εθνικό και διέπουν τη λειτουργία του Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Αναφοράς (ΕΣΠΑ).

II. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Σύστημα διοίκησης ΕΣΠΑ

- Εθνική Αρχή Συντονισμού
- Θεσμική Συγκρότηση Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου Προγραμμάτων
 - ΚΥΑ Ειδικών Υπηρεσιών Διαχείρισης Τομεακών Προγραμμάτων – ΚΥΑ Ενδιάμεσων Διαχειριστικών Αρχών Περιφερειακών Προγραμμάτων – Βασικοί κανόνες διαχείρισης: Υπουργική Απόφαση Συστήματος Διαχείρισης
 - Πιστοποίηση Δαπανών: Αρχή Πληρωμής – Διαδικασίες Πιστοποίησης Δαπανών
 - Έλεγχος: Επιτροπή Δημοσιονομικού Ελέγχου (ΕΔΕΛ) και πρότυπα ελέγχου
- Παρακολούθηση και Αξιολόγηση
 - Επιτροπές Παρακολούθησης Επιχειρησιακών Προγραμμάτων
 - Ετήσιες Εκθέσεις Υλοποίησης
 - Αξιολόγηση Ε.Π. σε στρατηγικό και επιχειρησιακό επίπεδο στο πλαίσιο των στόχων «Σύγκλισης» και «Περιφερειακής Ανταγωνιστικότητας και Απασχόλησης»
- Πληροφόρηση και Δημοσιότητα

2. Σύστημα διαχείρισης και ελέγχου έργων ΕΣΠΑ

- Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου Συγχρηματοδοτούμενων Πράξεων:
 - Διαδικασίες Αξιολόγησης και Έγκρισης Πράξεων: Έλεγχος στοιχείων πληρότητας πρότασης, Αξιολόγηση προτάσεων ανά ομάδα κριτηρίων (πληρότητα και σαφήνεια πρότασης, τήρηση εθνικών και κοινοτικών κανόνων, σκοπιμότητα πράξης, ωριμότητα πράξης), Μεθοδολογία Αξιολόγησης / Βαθμολόγηση (παραδείγματα με δυαδική κλίμακα, με

- πολλαπλές τιμές), Κριτήρια αποκλεισμού, Φύλλο Αξιολόγησης Πράξης, Καταχώρηση στο ΟΠΣ, Τ.Δ. Εγκεκριμένης Πράξης
- Συμμόρφωση των Πράξεων με Εθνικούς και Κοινοτικούς Κανόνες: στάδια εξέλιξης δημοσίων συμβάσεων, διαδικασίες δημοπράτησης και κριτήρια επιλογής και κατακύρωσης, παροχή υπηρεσιών με ίδια μέσα και σχέση «οιονεί αυτεπιστασίας», Φάκελοι προέγκρισης, Παρακολούθηση Υλοποίησης, Διοικητικές και Επιτόπιες Επαληθεύσεις /Δειγματοληψία
 - Διαδρομή Ελέγχου: απαιτήσεις για επαρκή διαδρομή ελέγχου, Φάκελος Πράξης (παραδείγματα)
 - Δημοσιονομικές Διορθώσεις, Παρατυπίες και Ανακτήσεις
 - Θέματα Επιλεξιμότητας
- Διαδικασίες και Έντυπα Διαχείρισης και Ελέγχου Συγχρηματοδοτούμενων Πράξεων (δεν αφορά Πράξεις Κρατικών Ενισχύσεων)
 - Επιλογή και Έγκριση Πράξεων, Παρακολούθηση της Υλοποίησης, Επαλήθευση των Πράξεων, Χρηματοδότηση των Πράξεων, Πιστοποίηση των Δηλώσεων Δαπανών, Δημοσιονομικές Διορθώσεις, Παρατυπίες και Ανακτήσεις, Διαχείριση Αποφάσεων Εκχώρησης σε ΕΦΔ
 - Έντυπα (πρόσκλησης, προέγκρισης, παρακολούθησης, ανάκλησης, ολοκλήρωσης, επαλήθευσης, δημοσιονομικής διόρθωσης, ανάκτησης) και Λίστες Ελέγχου
 - Διαδικασίες και Έντυπα Διαχείρισης και Ελέγχου Πράξεων Κρατικών Ενισχύσεων
 - Επιλογή και Έγκριση Πράξεων, Παρακολούθηση της Υλοποίησης, Επαλήθευση των Πράξεων, Χρηματοδότηση των Πράξεων, Πιστοποίηση των Δηλώσεων Δαπανών, Δημοσιονομικές Διορθώσεις, Παρατυπίες και Ανακτήσεις
 - Έντυπα Διαχείρισης και Ελέγχου Πράξεων Κρατικών Ενισχύσεων (Τεχνικό Δελτίο Πράξης/Ενισχύσεων – Δελτίο Παρακολούθησης Δαπανών και Φυσικού Αντικειμένου Ενίσχυσης)

III. ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Οδηγός Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου Συγχρηματοδοτούμενων Πράξεων, Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών, Γενική Γραμματεία Επενδύσεων και Ανάπτυξης

Εγχειρίδιο Διαχείρισης και Ελέγχου Συγχρηματοδοτούμενων Πράξεων, Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών, Γενική Γραμματεία Επενδύσεων και Ανάπτυξης

Εγχειρίδιο Διαχείρισης και Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων, Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών, Γενική Γραμματεία Επενδύσεων και Ανάπτυξης

ΠΔ-Θ02 ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

ΠΔ-Μ04: ΝΟΜΙΜΟΤΗΤΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΔΡΑΣΗΣ: ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟΙ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΙ

I. ΣΚΟΠΟΣ

Σκοπός του μαθήματος είναι να ενημερωθούν οι σπουδαστές/τριες για τον έλεγχο της δημόσιας διοίκησης από τα Ελεγκτικά Σώματα και τις Υπηρεσίες Επιθεώρησης και Ελέγχου, τον ρόλο του Γενικού Επιθεωρητή Δημόσιας Διοίκησης και να εξοικειωθούν με τις διαδικασίες επιθεώρησης και ελέγχου.

II. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Βασικές αρχές που διέπουν τις επιθεωρήσεις και τους ελέγχους
2. Ο Γενικός Επιθεωρητής Δημόσιας Διοίκησης και ο ρόλος του σε θέματα διαφθοράς και κακοδιοίκησης
3. Θεσμικό πλαίσιο, οργάνωση και λειτουργία του Γραφείου του Γενικού Επιθεωρητή Δημόσιας Διοίκησης
4. Πειθαρχική δικαιοδοσία ΓΕΔΔ
5. Παρακολούθηση της ποινικής διαδικασίας υπαλλήλων, οργάνων και λειτουργών της διοίκησης – Εντολή παράστασης πολιτικής αγωγής.
6. Ο συντονιστικός ρόλος του ΓΕΔΔ – Συντονιστικό όργανο Επιθεώρησης και Ελέγχου (Σ.Ο.Ε.Ε.)
7. Έλεγχος Δηλώσεων Περιουσιακής Κατάστασης κατηγορίας υπαλλήλων
8. Σώμα Επιθεωρητών – Ελεγκτών Δημόσιας Διοίκησης
9. Υπηρεσίες Επιθεώρησης και Ελέγχου - Ιδιαίτερα Σώματα Επιθεώρησης και Ελέγχου
10. Παρακολούθηση της δράσης των Σωμάτων και Υπηρεσιών Επιθεώρησης και Ελέγχου – Αξιολόγηση του ελεγκτικού έργου
11. Μικτά κλιμάκια Επιθεώρησης και Ελέγχου
12. Μελέτη Περιπτώσεων

ΠΔ-Μ05: ΑΡΧΕΣ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟΥ ΚΑΙ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

I. ΣΚΟΠΟΣ

Σκοπός του μαθήματος είναι να προσφέρει στους σπουδαστές /τριες βασικές γνώσεις για τη λειτουργία και τις οικονομικές δραστηριότητες του κράτους. Τα θέματα που καλύπτονται αντλούνται τόσο από την θεωρία της Δημόσιας Οικονομικής, όσο και από τη λειτουργία των δημοσιονομικών θεσμών, με κύρια αναφορά στον Κρατικό Προϋπολογισμό της Ελλάδας.

II. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Γενικές αρχές που διέπουν τον Κρατικό Προϋπολογισμό.
2. Κρατικός Προϋπολογισμός: κατάρτιση, σύνταξη, ψήφιση, δημοσίευση.
3. Έσοδα του Προϋπολογισμού: διάκριση σε φορολογικά και μη, διάκριση των φόρων από άλλα οικονομικά βάρη κυρίως τα ανταποδοτικά τέλη, διάκριση φόρων σε κατηγορίες.
4. Συνταγματικές Φορολογικές Αρχές : αρχή της νομιμότητας του φόρου, αρχή της φορολογικής ισότητας, αρχή της απαγόρευσης της αναδρομικότητας των φορολογικών νόμων, αρχή της προστατευόμενης εμπιστοσύνης, αρχή της αναλογικότητας, αρχή της προσωπικής ελευθερίας, αρχή της ιδιοκτησίας (Α΄ μέρος) - Συνταγματικές Φορολογικές Αρχές (Β΄ μέρος).
5. Δημοσιονομικός έλεγχος των δαπανών: υποκείμενο, αντικείμενο, έκταση και διαδικασία ελέγχου.
6. Δημοσιονομικός έλεγχος των συμβάσεων.

III. ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

A. Μονογραφίες

ΑΔΑΜ - ΜΑΓΝΗΣΑΛΗ Σ., Έλεγχος και λογοδοσία των Αρχών στην Αθηναϊκή Δημοκρατία, εκδ. Αντ.Ν.Σάκκουλα, Αθήνα-Κομοτηνή, 2004.

ΑΝΑΣΤΟΠΟΥΛΟΣ Ι., ΦΟΡΤΣΑΚΗΣ Θ., Φορολογικό Δίκαιο, εκδ. Αντ.Ν.Σάκκουλα 2003.

ΓΕΡΟΝΤΑΣ Απ., ΨΑΛΤΗΣ Αθ., Κώδικας είσπραξης Δημοσίων εσόδων, Σάκκουλας, 1998.

- ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΣ Θ.Α. – ΠΑΣΧΟΣ Π.Γ., Δημόσια Οικονομική και Δημοσιονομική Νομοθεσία, εκδ. Σμύλεια, «Το Οικονομικό», 1985.
- ΓΚΟΥΖΗΣ Α., Δημόσιο Λογιστικό. Αρχές διοίκησης και διαχείρισης των Εσόδων και Εξόδων του Κράτους, εκδ. Σάκκουλα, Θεσσαλονίκη, 1991.
- ΓΙΑΛΙΤΑΚΗ Αικ., Δημοσιονομική δαπάνη και προληπτικός έλεγχος, εκδ. Π.Σάκκουλας, 1999.
- ΔΑΛΑΜΑΓΚΑΣ Β. – Προβόπουλος Γ., Εισαγωγικά Μαθήματα Δημόσιας Οικονομικής, εκδ. Αντ.Ν.Σάκκουλα, 1988.
- ΔΕΡΤΙΛΗΣ Π., Ο προληπτικός έλεγχος της αναλήψεως των δημοσίων δαπανών, 1929.
- ΔΕΡΤΙΛΗΣ Π., Γενικά Αρχαία Δημοσιονομικού Δικαίου, 1962.
- ΘΕΜΕΛΗΣ Ν., Το Ελεγκτικό Συνέδριο – 150 χρόνια από την ίδρυσή του, Εθνικό Τυπογραφείο, 1983.
- ΚΟΚΚΙΔΟΥ Α., Ο προληπτικός έλεγχος των δημοσίων συμβάσεων προμηθειών από το Ελεγκτικό Συνέδριο, εκδ. Παντείου Πανεπιστημίου, 2002.
- ΚΑΡΚΑΛΗΣ Ι., Ελεγκτικό Συνέδριο και αντιδιαφθορά. Εφαρμοσμένη δημοσιονομική ελεγκτική, εκδ. Σάκκουλα, Αθήνα – Θεσσαλονίκη, 2005.
- ΚΟΚΚΙΔΟΥ Α., Διοικητική εποπτεία και δημοσιονομικός έλεγχος, εκδ. Σάκκουλα, Αθήνα – Θεσσαλονίκη, 2008.
- ΚΟΡΣΟΣ Δ., Δημοσιονομικόν Δίκαιον, 1980.
- ΚΟΥΓΕΑΣ Β., Νομιμοποιητικές διαδικασίες του κρατικού προϋπολογισμού στο σύγχρονο κράτος, Πρακτικά Συνεδρίου «Το κράτος στον 21^ο αιώνα – Παγκοσμιοποίηση και Κοινωνία της Γνώσης», μνήμη Ο. Φαρμακίδη, εκδ. Α. Σάκκουλας, 2002.
- ΚΟΥΓΕΑΣ Β., Η συμμετοχή του κοινοβουλίου στην κατάρτιση του κρατικού προϋπολογισμού – Το άρθρο 79 παρ.3 του αναθεωρημένου συντάγματος, Μελέτες προς τιμήν του καθηγητή Θ. Σκούντζου, τομ. Α', Πανεπιστήμιο Πειραιώς, 2005.
- ΚΟΥΓΕΑΣ Β., Η αρχή της ειδικεύσεως του προϋπολογισμού: έννοια και χρησιμότητα, στον τιμητικό τόμο για τον καθηγητή Α. Ιγνατιάδη, Πανεπιστήμιο Μακεδονίας, 2007.
- ΚΟΥΓΕΑΣ Β., Οι αρχές του κοινοτικού προϋπολογισμού και η εφαρμογή τους στα στάδια της κατάρτισης, της έγκρισης, της εκτέλεσης και του ελέγχου, Νομική Βιβλιοθήκη, 2008.
- ΛΑΜΠΡΙΝΑΚΗΣ, Πραγματεία περί Δημοσίου Λογιστικού.
- ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟΣ Α., Το Γενικόν Λογιστήριον και οι δημόσιοι υπόλογοι.
- ΛΟΥΚΟΣ Χ., Η ενοκίαση των προσόδων κατά την καποδιστριακή περίοδο – απόψεις για την πολιτική διάσταση του ζητήματος, Αθήνα, 1980.
- ΜΗΛΙΩΝΗΣ Ν., Ο θεσμικός ρόλος του Ελεγκτικού Συνεδρίου.
- ΜΠΑΡΜΠΑΣ Ν., Στοιχεία Δημοσιονομικού Δικαίου, εκδ. Σάκκουλας, Θεσσαλονίκη, 2002.

- ΠΑΠΑΧΡΗΣΤΟΥ Β., Παραγραφές υπέρ και κατά του Δημοσίου (μετά το Ν.2362/1995), Δίκαιο και Οικονομία, Σάκκουλας, 1996.
- ΠΑΠΑΧΡΗΣΤΟΥ Β., Η προσωπική κράτηση για χρέη προς το Δημόσιο, Ι.Κ.Α - Ν.Π.Δ.Δ., 1992.
- ΠΛΑΤΥΚΑΣ Δ., Μελέτη περί του Ελεγκτικού Συνεδρίου, τυπογραφείο Π.Δ. Σακελλαρίου, Αθήναις, 1902.
- ΠΡΟΒΟΠΟΥΛΟΣ Γ., Δημοσιονομική Θεωρία / Θεωρία Δημοσίων Δαπανών, εκδ. Αντ.Ν.Σάκκουλα, 1985.
- ΡΙΖΟΣ Κ., Ο έλεγχος των δημοσίων δαπανών και λογαριασμών από το Ελεγκτικό Συνέδριο, Εθνικό Τυπογραφείο, 1999.
- ΣΑΡΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ Κ., Γενικά Αρχαί Δημόσιας Ελεγκτικής, σε : Μελέτες για τον έλεγχο των Δημοσίων Οικονομικών εν Ελλάδι και Αλλοδαπή, Εθνικό Τυπογραφείο, 1975.
- ΣΑΡΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ Κ., «Ο δικαστικός έλεγχος της διαχειρίσεως του δημοσίου χρήματος», τ.1Α, Ουσιαστικόν ελεγκτικόν δίκαιον (Εισαγωγή-Προληπτικός έλεγχος), 1978.
- ΣΑΡΜΑΣ Ι., Η συνταγματική νομολογία του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Η ερμηνεία του ισχύοντος Συντάγματος από το Ανώτατο Δημοσιονομικό Δικαστήριο, εκδ. Αντ.Ν.Σάκκουλα, 1997.
- ΣΟΛΔΑΤΟΣ Δ., Το δημόσιο λογιστικό, εκδ. Μ.Δημόπουλου, Θεσσαλονίκη, 1992.
- ΣΤΑΣΙΝΟΠΟΥΛΟΣ Μ., Μαθήματα Δημοσιονομικού Δικαίου και Δημοσίου Λογιστικού, εκδ. Αντ.Ν.Σάκκουλα, 1986.
- ΣΤΑΥΡΟΠΟΥΛΟΣ Α., ΚΑΤΣΗΣ Χρ., ΚΟΥΝΟΥΠΙΩΤΗΣ Γ., ΣΑΡΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ Κ., Νομολογία Ελεγκτικού, 1930-1950, Αθήνα, 1950.
- ΤΑΤΣΟΣ Ν., Τα δημόσια οικονομικά στην Ελλάδα, εκδ. Σμπίλια, Αθήνα 1991.
- ΦΙΝΟΚΑΛΙΩΤΗΣ Κ., «Η συνταγματική κατοχύρωση των αρχών της νομιμότητας και βεβαιότητας του φόρου και της απαγόρευσης της αναδρομικότητας των φορολογικών νόμων», εκδ. Αντ.Σάκκουλα, 1983.
- ΦΙΝΟΚΑΛΙΩΤΗΣ Κ., Φορολογικό Δίκαιο. Ουσιαστικό μέρος, Φορολογική διαδικασία, Φορολογική δικονομία, εκδ. Σάκκουλα Α.Ε., Θεσσαλονίκη, 2005.
- ΦΙΝΟΚΑΛΙΩΤΗΣ Κ., ΜΠΑΡΜΠΙΑΣ Ν., Δημόσια οικονομικά. Δάνεια, δημόσια δάνεια, δαπάνες, εκδ. Σάκκουλας Α.Ε., Θεσσαλονίκη, 2008.
- ΦΟΡΤΣΑΚΗΣ Θ., Φορολογικό Δίκαιο, εκδ. Αντ.Ν.Σάκκουλα, 2008.
- ΧΑΤΖΗΤΖΑΝΗΣ Ν., Αι ανακοπαί του ΚΕΔΕ, Σάκκουλας, 1998.
- ΧΡΥΣΟΣ Ε., Η άμυνα του οφειλέτη κατά της προσωπικής κράτησης για χρέη στο Δημόσιο, Σάκκουλας, 1997.

B. Άρθρα

- ΑΛΑΧΟΥΖΟΣ Α., «Ο έλεγχος της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης από το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο», εισήγηση σε ημερίδα του Πανεπιστημίου Πειραιώς με θέμα «Το Ελεγκτικό Συνέδριο και οι σχέσεις του με τη Βουλή, την Κυβέρνηση και την Κοινωνία.
- ΒΙΤΑΛΗΣ Γ., « Η ακρόαση του ελεγχόμενου », Τιμητικός τόμος για τα 150 χρόνια Ελεγκτικού Συνεδρίου, Αθήνα, 1984, σελ.125.
- ΔΑΒΑΛΑΣ Χ., « Η αρχή της νομιμότητας των δημοσίων δαπανών και ο έλεγχος της σκοπιμότητας αυτών », Δελτίο Ελεγκτικού Συνεδρίου, 1984-1985.
- ΔΑΣΚΑΛΑΚΗΣ Γ., «Η νομική φύσις του Ελεγκτικού Συνεδρίου», Εφημερίς Ελληνικής και Αλλοδαπής Νομολογίας, 1944, σελ.122 κ.ε.
- ΔΕΡΤΙΛΗΣ Π., «Αι δημοσιονομικαί διατάξεις των Ελληνικών Συνταγμάτων», Επιθεώρηση Οικ. Πολ. Επιστ., 1951, σελ.350 κ.ε.
- ΔΕΡΤΙΛΗΣ Π., «Περί το πρόβλημα της αυτονομίας του φορολογικού ή πληρέστερον του δημοσιονομικού δικαίου», ΕΕΝ, 1956, σελ.881 κ.ε.
- ΘΕΜΕΛΗΣ Ν., «Ο προληπτικός έλεγχος των κρατικών δαπανών και το άρθρο 98 του Συντάγματος», Το Σ, 1987, σελ.254.
- ΘΕΜΕΛΗΣ Ν., «Ο έλεγχος των κρατικών δαπανών», Δ.Φ.Ν., 1989, σελ.671 κ.ε.
- ΘΕΟΧΑΡΟΠΟΥΛΟΣ Λ., «Η Δικαστηριακή φύση του Ελληνικού Ελεγκτικού Συνεδρίου», ΝοΒ, 41, σελ.974 κ.ε.
- ΘΕΟΧΑΡΟΠΟΥΛΟΣ Λ., «Περί αναθεώρησης συνταγματικών διατάξεων δημοσιονομικής διαχερίσεως», Δ.Φ.Ν., 1996, σελ.1393 κ.ε..
- ΘΕΟΧΑΡΟΠΟΥΛΟΣ Λ., « Ο κανών της νομιμότητος των κρατικών δαπανών και το Ελεγκτικόν Συνέδριον ως θεσμική εγγύησις τηρήσεως του κανόνος », Τιμητικός τόμος για τα 150 χρόνια Ελεγκτικού Συνεδρίου, Αθήνα, 1984, σελ.355 κ.ε..
- ΘΕΟΧΑΡΟΠΟΥΛΟΣ Λ., « Η διαπλαστική επίδραση της νομολογίας του Αρείου Πάγου ως προς την θέσπιση φορολογικής παραγραφής για την υπό στενή έννοια (ταμειακή) βεβαίωση του φόρου », Δ.Φ.Ν., 1987, σελ.259-271.
- ΘΕΟΧΑΡΟΠΟΥΛΟΣ Λ., «Η δημοσιονομική αυτοτέλεια της νομαρχιακής αυτοδιοικήσεως», ΕΔΔΔΔ, 2000, σελ.721-748.
- ΘΕΟΧΑΡΟΠΟΥΛΟΣ Λ. και ΘΕΟΧΑΡΟΠΟΥΛΟΥ Δ., «Το ελεγκτικό συνέδριο ως θεσμική εγγύηση της διοικητικής και δημοσιονομικής αυτοτέλειας των Ο.Τ.Α.. Η αναθεώρηση (2001) των άρθρων 98 και 102 του Συντάγματος», Δ.Φ.Ν., 2003, σελ.1383 κ.ε.
- ΚΑΛΛΙΤΣΗΣ Ε., «Η ισοτιμία του Ελεγκτικού Συνεδρίου προς το Συμβούλιον της Επικρατείας και Τον Άρειον Πάγον», ΔιΔικ, 2006, σελ.286-289.
- ΚΑΡΑΒΟΚΥΡΗΣ Ι., «Έννοια και φύση της καταλογιστικής πράξης», ΝοΒ, 2007, σελ.10 κ.ε.
- ΚΑΡΑΛΗΣ Σπ., « Ισότης ενώπιον των δημοσιονομικών βαρών, άρθρο 4 παρ. 5 του Συντάγματος », Επιθ.Δημ.Δικ. 1997, σελ. 161-181.

- ΚΑΡΚΑΛΗΣ Ι., «Δικαστικός προληπτικός έλεγχος των δαπανών: μια νέα μορφή δικαστικής προστασίας», Τιμητικός τόμος 170 χρόνων του Ελεγκτικού Συνεδρίου, εκδ. Αντ.Ν.Σάκκουλα, 2004, σελ.321 κ.ε.
- ΚΟΚΚΙΔΟΥ Α., «Η αίτηση ανάκλησης ενώπιον του VI' τμήματος του Ελεγκτικού Συνεδρίου», Τιμητικός τόμος 170 χρόνων του Ελεγκτικού Συνεδρίου, εκδ. Αντ.Ν.Σάκκουλα, 2004, σελ.359 κ.ε.
- ΚΟΝΤΟΓΙΩΡΓΑ – ΘΕΟΧΑΡΟΠΟΥΛΟΥ Δ., ΘΕΟΧΑΡΟΠΟΥΛΟΣ Λ., «Το ΕΣ ως θεσμική εγγύηση της διοικητικής και δημοσιονομικής αυτοτέλειας των Ο.Τ.Α.», Τιμητικός τόμος 170 χρόνων του Ελεγκτικού Συνεδρίου, εκδ. Αντ.Ν.Σάκκουλα, 2004, σελ.279 κ.ε.
- ΚΟΥΓΕΑΣ Β., «Η νομιμοποιητική λειτουργία της συνολικής δράσης του Ελεγκτικού Συνεδρίου στη δημοσιονομική πολιτική», Ε.Δ.Κ.Α., 6/2005.
- ΚΟΥΜΑΝΤΟΣ Γ., «Προσωποκράτησις εκπροσώπου πτωχευσάσης ανωνύμου εταιρείας διά χρέη προς το Δημόσιο », Θέμις, ΞΣΤ' (1955), σελ.572-574.
- ΚΟΥΡΤΗΣ Γ., «Διαδικασία και δικονομικά προβλήματα ενώπιον του Κλιμακίου του Ελεγκτικού Συνεδρίου», ΔιΔικ, 2001, σελ.841 κ.ε.
- ΚΟΥΡΤΗΣ Γ., «Διαφάνεια και έλεγχος των δημοσίων συμβάσεων από το Ελεγκτικό Συνέδριο», ΔιΔικ, 2004, σελ.1121 κ.ε.
- ΚΥΠΡΑΙΟΣ Μ., « Η αναδρομική εφαρμογή φορολογικών διατάξεων σε εκκρεμείς υποθέσεις στις φορολογικές αρχές, στα διοικητικά δικαστήρια και στο Συμβούλιο της Επικρατείας, η αντίθεση προς διατάξεις του Συντάγματος και η υποχρέωση των δικαστηρίων να μην τις εφαρμόζουν », Δ.Φ.Ν. 2001 (55), σελ.452-459.
- ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ Κ., «Ο έλεγχος του ουσιαστικού μέρους της δαπάνης από το Ελεγκτικό Συνέδριο», σε : Οι δικαιοδοσίες του Ελεγκτικού Συνεδρίου και η συμβολή του στους θεσμούς, Εθνικό Τυπογραφείο, 1998, σελ.87 κ.ε.
- ΛΙΓΩΜΕΝΟΥ Α., « Το νομικό καθεστώς του δημοσίου υπολόγου », Διοικητική Ενημέρωση, 1998, τ.10, σελ.92-108.
- ΜΑΡΑΓΚΟΥ Γ., «Αστικώς υπεύθυνοι και υπόλογοι κατά τη νομολογία του Ελεγκτικού Συνεδρίου», ΔιΔικ, 2006, σελ.299-309.
- ΜΗΛΙΩΝΗΣ Ν., «Η αιτιολογία των διοικητικών πράξεων. Κριτική προσέγγιση της νομολογίας του Ελεγκτικού Συνεδρίου και της αντίστοιχης του Συμβουλίου της Επικρατείας», Δελτίον Ελεγκτικού Συνεδρίου, 1991, σελ.237.
- ΜΗΛΙΩΝΗΣ Ν., «Κριτική προσέγγιση του δημοσίου υπολόγου κατά το ελληνικό και γαλλικό δημοσιολογιστικό δίκαιο», Δι.Δικ., 1995, τ.7.
- ΜΠΗΤΡΟΥ Γ., «Οι έλεγχοι των δημοσίων δαπανών», Το Βήμα, 23.3.1999.
- ΠΑΝΤΑΖΑΤΟΣ Ι., « Ο θεσμός της παραγραφής σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.δ. 496/1974, περί Λογιστικού των Ν.Π.Δ.Δ. », Δ.Φ.Ν. 1996 (50), σελ. 611-613.
- ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ Γ., «Οι φορολογικές απαλλαγές των θρησκευμάτων. Ζητήματα συνταγματικότητας», Δ.Φ.Ν., 2009, σελ.4-27.
- ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ Α., «Η προστασία του περιβάλλοντος ως παράμετρος του προληπτικού ελέγχου των δαπανών από το Ελεγκτικό Συνέδριο», ΔΙΔικ, 2005, σελ.281-291.

- ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ, Σύνταγμα - Νομοθέτης και φορολογία, Δ.Φ.Ν., 1978, σελ.1 κ.ε.
- ΠΑΡΟΥΤΣΑΣ Αθ., « Η αρχή της νομιμότητας και βεβαιότητας του φόρου κατά το Σύνταγμα 1975 », ΝοΒ, 1981, σελ.1041-1050.
- ΡΑΝΤΟΣ Γ., « Έννοια και είδη κυρώσεων εις το φορολογικό δίκαιο », στο : Στράγγας Ιωάννης, Είδη κυρώσεων και δικαιοκί κλάδοι, 1991, σελ.297-311.
- ΡΙΖΟΣ Κ., « Η αποτελεσματικότητα του δικαστικού δημοσιολογιστικού ελέγχου στην Ελλάδα και το Ελεγκτικό Συνέδριο », σε: Το δικαίωμα σε δίκαιη δίκη. Η ανεξαρτησία και η αποτελεσματικότητα της ελληνικής δικαιοσύνης, εκδ. Αντ.Ν.Σάκκουλας, Αθήνα-Κομοτηνή, 1998, σελ.85 κ.ε.
- ΡΙΖΟΣ Κ., « Ο θεσμός του Ελεγκτικού Συνεδρίου στην Ελλάδα και η νομική φύση των πράξεων του », σελ.443-452.
- ΣΑΒΒΙΔΗ Ε., « Ο έλεγχος νομιμότητας των συμβάσεων δημοσίων έργων – παροχής υπηρεσιών – προμηθειών από το Ελεγκτικό Συνέδριο. Ουσιώδεις νομικές πλημμέλειες της διαδικασίας και του σχεδίου σύμβασης », ΝοΒ, 2004, σελ.1947 κ.ε.
- ΣΑΡΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ Κ., « Ερμηνευτικά προβλήματα εκ της εφαρμογής του άρθρου 98 του Συντάγματος », Τιμητικός τόμος για τα 150 χρόνια Ελεγκτικού Συνεδρίου, Αθήνα, 1984, σελ.161.
- ΣΑΡΜΑΣ Ι., « Η άσκηση από το Ελεγκτικό Συνέδριο προληπτικού ελέγχου νομιμότητας στις δαπάνες της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης », σε: « Δόσις Αγαθή », Σύμμεικτα προς τιμήν καθηγητού Δημητρίου Κόρσου, εκδ. Αντ.Ν.Σάκκουλας, 1998, σελ.511 κ.ε.
- ΣΚΙΑΔΑΣ Δ., « Σχόλιο επί του σχεδίου προεδρικού διατάγματος (Πρακτικό επεξεργασίας 17/1997 της 20.1.1997) για την υπαγωγή των δαπανών των δήμων Αθηνών, Πειραιώς και Θεσσαλονίκης σε προληπτικό έλεγχο εκ μέρους του Ελεγκτικού Συνεδρίου », Εφαρμογές Δημοσίου Δικαίου, 1997, σελ.399-415.
- ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ Α., « Η νομιμότης των δημοσίων δαπανών », ΕΔΔΔ, ΙΗ', σελ.115.
- ΤΑΚΗΣ Ι., « Συνταγματικά όρια ελέγχου των δαπανών ΟΤΑ », Δήμος, 2/2005, σελ.4-7.
- ΤΑΧΟΣ Α., « Η διερεύνηση καταγγελιών από μέλη του Ελεγκτικού Συνεδρίου ή από διοικητικούς δικαστές », Τιμητικός τόμος για τα 150 χρόνια Ελεγκτικού Συνεδρίου, Αθήνα, 1984, σελ.459.
- ΤΑΜΒΙΣΚΟΣ Ι., « Σύνταγμα και Ελεγκτικό Συνέδριο », σελ.531-538.
- ΤΡΑΚΑΣ Κ., « Η αύξηση της δημοσίας δαπάνης κύριο πρόβλημα της οικονομίας και η ανάγκη του προληπτικού δικαστικού ελέγχου της », Ε.Δ.Δ.Δ., 1987, σελ.21 κ.ε.
- ΦΟΥΦΟΠΟΥΛΟΣ Γ., « Κανόνες νομιμότητος στην επιβολή, βεβαίωση και είσπραξη δημοτικών τελών, φόρων και δικαιωμάτων », Δ.Φ.Ν., 2006, σελ.1814-1826.
- ΧΙΩΛΟΣ Κ., « Το Ελεγκτικό Συνέδριο : Ιστορική Διαδρομή και λειτουργική σημασία », σελ.629-650.
- ΧΙΩΛΟΣ Κ., « Το έκτακτο ένδικο μέσο της αιτήσεως αναθεωρήσεως ενώπιον του Ελεγκτικού Συνεδρίου », Ε.Δ.Κ.Α., 1992, σελ.157 κ.ε.

ΧΡΙΣΤΟΝΑΚΗΣ Στ., Το Ελεγκτικό Συνέδριο στον έλεγχο των δαπανών του κράτους και στη διαμόρφωση δημοσιονομικού ήθους», ΝοΒ, 1997, σελ.25 κ.ε.

ΧΡΥΣΑΝΘΑΚΗΣ Χ., «Έλεγχος των προδικαστικών ζητημάτων από το Ε.Σ.», ΝοΒ, 55, σελ.1774.

ΨΑΛΤΗΣ Α., «Ο νέος νόμος 2362/95 για το δημόσιο λογιστικό και οι διατάξεις του Κ.Ε.Δ.Ε.», Δ., 27, σελ.855-864.

ΨΑΛΤΗΣ Α., «Ο νέος νόμος 2362/95 για το δημόσιο λογιστικό και οι διατάξεις του ΚΕΔΕ», Δ. 27, σελ.855-864.

ΠΔ-Μ06: ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΟΡΓΑΝΩΣΙΑΚΩΝ ΑΛΛΑΓΩΝ

I. ΣΚΟΠΟΣ

Σκοπός του μαθήματος είναι να εξοικειωθούν οι σπουδαστές/τριες με τη διαχείριση των αλλαγών στους οργανισμούς. Η εποχή μας κρίνεται ως εποχή έντονων και διαρκών αλλαγών. Η ανάγκη για αλλαγή μπορεί να εστιάζεται σε κάποιο σημείο του φάσματος που αρχίζει από την 'απλή' ανασυγκρότηση της δομής ή τον ανασχεδιασμό των διαδικασιών ενός οργανισμού έως την πιο σύνθετη, μεταμορφωτική αλλαγή κουλτούρας του οργανισμού. Στο μάθημα αυτό οι σπουδαστές μαθαίνουν να αναλύουν το πλαίσιο της αλλαγής και να παίρνουν αποφάσεις για τον σχεδιασμό και υλοποίηση του πλάνου αλλαγής του οργανισμού. Είναι απαραίτητη η κατανόηση του 'γιατί' και του 'τι' της αλλαγής, αλλά κυρίως του 'πώς' της αλλαγής, δηλαδή της διαδικασίας της αλλαγής. Στο μάθημα δίνονται συγκεκριμένα εργαλεία που βοηθούν στη διάγνωση του πλαισίου και επιτρέπουν την λήψη αποφάσεων όσον αφορά τις επιλογές για την πορεία, στυλ και στόχο της αλλαγής, καθώς και στην διαχείριση της αντίστασης.

II. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Εισαγωγή στη διαχείριση αλλαγών: Ανάγκη για αλλαγή. Εσωτερικές και εξωτερικές πιέσεις. Απόφαση για το 'γιατί' και 'τι' της αλλαγής.
2. Σχεδιασμός προγράμματος αλλαγής: Μοντέλα και θεωρήσεις. Το 'πώς' της αλλαγής.
3. Ανάλυση του πλαισίου της αλλαγής: Εργαλεία ανάλυσης. 'Καλειδοσκόπιο' αλλαγής.
4. Επιλογές σχεδιασμού: Πορεία, αρχικό σημείο, στυλ, στόχοι, μηχανισμοί.
5. Το πλάνο της αλλαγής I: Τα τρία στάδια και οι τρεις φάσεις της αλλαγής.
6. Το πλάνο της αλλαγής II: Δημιουργία οράματος. Δημιουργία βραχυπρόθεσμων αποτελεσμάτων και η σημασία τους.
7. Το πλάνο της αλλαγής III: Ανάλυση δυναμοπεδίου, εμπόδια και διαχείριση τους.
8. Επικοινωνία: Τεχνικές στη ρητορική και συμβολική επικοινωνία
9. Διαχείριση της μετάβασης: 'Ξεπάγωμα, μετακίνηση, διατήρηση' - Διαχείριση αντίστασης.
10. Ο ανθρώπινος παράγοντας: Αλλαγή συστημάτων με έμφαση στους ανθρώπινους πόρους
11. Παρακολούθηση έργου αλλαγής: Στοιχεία διαχείρισης έργου (project management)
12. Ηγεσία και διοίκηση: Διαφορές και ρόλοι της ηγεσίας και της διοίκησης σε ένα έργο αλλαγής
13. Μελέτη περίπτωσης

III. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Kotter, J.(2001) Ο Ηγέτης στις Αλλαγές. Εκδόσεις Κριτική: Αθήνα.

Balogun, J., Hailey, V.H., Johnson G. & K. Scholes (2003) Exploring Strategic Change, FT Prentice Hall: London.

Carnall, C. (2002) Managing Change in Organisations, FT Prentice Hall: London.

ΠΔ-Μ07: ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

I. ΣΚΟΠΟΣ

Σκοπός του μαθήματος είναι οι σπουδαστές/τριες να αποκτήσουν την κατάλληλη τεχνογνωσία και να αναπτύξουν δεξιότητες εφαρμογής τεχνικών αξιολόγησης των διοικητικών διαδικασιών για μια παραγωγικότερη και πιο αποδοτική δημόσια διοίκηση. Στο πρόγραμμα δίνεται έμφαση στο Κοινό Πλαίσιο Αξιολόγησης (Common Assessment Framework – CAF), το οποίο είναι αποτέλεσμα της συνεργασίας των υπουργών Δημόσιας Διοίκησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

II. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Σύστημα Διοίκησης Μέσω Στόχων – Ν.3230/2004 (αρχές και διαδικασία στοχοθεσίας, θεσμικό πλαίσιο, προϋποθέσεις, παρακολούθηση της υλοποίησης των στόχων)
2. Συστήματα μέτρησης της αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας στις δημόσιες υπηρεσίες (δείκτες μέτρησης, συλλογή, επεξεργασία και χρήση των κατάλληλων δεδομένων και της πληροφορίας για την μέτρηση, εκθέσεις αξιολόγησης αποτελεσμάτων, προτάσεις βελτίωσης)
3. Μεθοδολογία και ανάπτυξη συστημάτων δεικτών μέτρησης της απόδοσης των δημοσίων υπηρεσιών (π.χ. ISO, EFQM)
4. Το Κοινό Πλαίσιο Αξιολόγησης (CAF) ως σύστημα αυτό-αξιολόγησης της διοικητικής απόδοσης στην Ελλάδα και τα άλλα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης – Πρακτικές Ασκήσεις

Κριτήρια Προϋποθέσεων: Ηγεσία – Στρατηγική και Προγραμματισμός – Ανθρώπινο Δυναμικό – Συνεργασίες και Πόροι – Διαδικασίες

Κριτήρια Αποτελεσμάτων: Αποτελέσματα προσανατολισμένα στον πολίτη – Αποτελέσματα για το ανθρώπινο δυναμικό – Αποτελέσματα σχετικά με την κοινωνία – Κύρια Αποτελέσματα Επίδοσης

Σύστημα Βαθμολόγησης του Κοινού Πλαισίου Αξιολόγησης

ΠΑ-Θ03 ΧΩΡΙΚΟΣ & ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

ΠΑ-Μ08: ΧΩΡΟΤΑΞΙΑ – ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑ

I. ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΙ

Σκοπός του μαθήματος είναι να δώσει τις απαραίτητες εισαγωγικές γνώσεις χωροταξίας και πολεοδομίας (στη θεωρία και πρακτική) στους/τις σπουδαστές/τριες, ώστε να κατανοήσουν την σημασία και την αναγκαιότητα του χωρικού σχεδιασμού ως μέσου για την ολοκληρωμένη ανάπτυξη. Για το σκοπό αυτό παρατίθενται οι βασικές εννοιολογικές προσεγγίσεις που έχουν σχέση με την πολεοδομική και χωροταξική πολιτική. Στόχος είναι η εξοικείωση των σπουδαστών/τριών με τους όρους, τις διαδικασίες και τις προϋποθέσεις άσκησης του χωροταξικού και πολεοδομικού σχεδιασμού, ώστε να αποκτήσουν την αναγκαία 'επιχειρησιακή' δεξιότητα και ετοιμότητα που χρειάζονται για να επιτελέσουν το έργο τους στις υπηρεσίες τους.

II. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Πολεοδομική Πολιτική:

- Διαδικασίες οικιστικής ανάπτυξης και αστικοποίησης
- Η μεταπολεμική πολεοδομική πολιτική στο διεθνή χώρο και στην Ελλάδα
- Στρατηγικές αστικής ανάπτυξης και διαχείρισης: αστική οικονομική ανάπτυξη, βιώσιμη ανάπτυξη – αειφορία, συμμετοχικές διαδικασίες στη διακυβέρνηση και τον πολεοδομικό σχεδιασμό – συστήματα τοπικής αυτοδιοίκησης
- Περιβαλλοντικός σχεδιασμός των πόλεων
- Κοινωνικές και πολιτικές διαστάσεις της πολεοδομίας – Νέες τάσεις: αισθητικές παρεμβάσεις στις πόλεις, ελεύθερος χρόνος και πόλη, μάρκετινγκ των πόλεων
- Πρόγραμμα Επιχείρησης Πολεοδομικής Ανασυγκρότησης

2. Χωροταξική Πολιτική

- Η ιστορική εξέλιξη του χωροταξικού σχεδιασμού στην Ελλάδα – Κύρια χαρακτηριστικά: περίοδος μέχρι το 1975, ν.2742/1999
- Γενικό Σχέδιο Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού
- Ο χωροταξικός σχεδιασμός σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες: το γαλλικό πρότυπο, το αγγλοσαξωνικό πρότυπο, οι νοτιοευρωπαϊκές χώρες

- Ο χωροταξικός σχεδιασμός στο πλαίσιο της Ε.Ε.: από τη συνθήκη της Ρώμης στη Συνταγματική Συνθήκη – Ευρωπαϊκή χωροταξία και επιρροή των εθνικών χωροταξιών

3. Ευρωπαϊκή Ένωση και Σχεδιασμός Χωρικής Ανάπτυξης

- Η ευρωπαϊκή ολοκλήρωση ως χωροοικονομικό φαινόμενο – Η ενοποίηση του ευρωπαϊκού χώρου
- Οι επιμέρους ευρωπαϊκές πολιτικές:
 - Πολιτική Συνοχής και Περιφερειακή Πολιτική
 - Πολιτική περιβάλλοντος
 - Πολιτική για την ανάπτυξη του αγροτικού χώρου
 - Πολιτική για τον αστικό χώρο
 - Πολιτική για τις μεταφορές, τις τηλεπικοινωνίες και τον τουρισμό
 - Ενεργειακή πολιτική και Βιομηχανική Πολιτική
 - Πολιτική διευρωπαϊκών δικτύων

III. ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΑΡΑΒΑΝΤΙΝΟΣ, Α (1997) *Πολεοδομικός Σχεδιασμός. Για μια βιώσιμη ανάπτυξη του αστικού χώρου*. Εκδόσεις Συμμετρία, Αθήνα.

BERIATOS, E. (ed) (2002) *Planning in Greece* ISOCARP Special Bulletin for 2002, on the occasion of the 38th Planning Congress, Athens.

COUNCIL OF EUROPE - CEMAT (2002) *Guiding Principles for Sustainable Spatial Development of the European Continent*, Strasbourg.

EUROPEAN COMMISSION, (2000), *The EU compendium of spatial planning systems and policies, Greece*, Office for Official Publications of the European Communities, Luxembourg.

EUROPEAN SPACE AND TERRITORIAL INTEGRATION ALTERNATIVES (ESTIA), INTERREG IIc (2000) *Priorities of Spatial Planning in SE Europe*, Aristotle University, Thessaloniki,

EUROPEAN COMMISSION (1999) *European Spatial Development Perspectives*, (ESDP), Committee of Spatial Development, Brussels

EUROPEAN COMMISSION DGXI. (1994) και (1996) *European Sustainable Cities* (report of the expert group on the urban environment)

EUROPEAN COMMISSION (1995) *Ευρώπη 2000+: Συνεργασία για τη Χωροταξία στην Ευρώπη* Υπ. Επισ. Εκδ. Ευρ. Κοινοτήτων: Λουξεμβούργο.

ΓΙΑΝΝΑΚΟΥΡΟΥ Γ. (2000) 'Η χωροταξική πολιτική στη διευρυσμένη Ευρώπη' στο Ανδρικοπούλου Ε. – Καυκαλάς Γ. (επ.) Ο νέος ευρωπαϊκός χώρος. Η διεύρυνση και η γεωγραφία της Ευρωπαϊκής Ανάπτυξης, εκδόσεις Θεμέλιο, σ. 401-424.

ΓΙΑΝΝΑΚΟΥΡΟΥ Γ. (1999), «Το νέο θεσμικό πλαίσιο χωρικού σχεδιασμού στην Ελλάδα (Νόμος 2742/1999)», Περιβάλλον και δίκαιο, σ.σ. 519-523

ΜΠΕΡΙΑΤΟΣ Η. (2000), "*Διοικητική Γεωγραφία και Χωροταξία στην Ελλάδα: Η εξέλιξη της χωρικής-διοικητικής διάρθρωσης στο νεοελληνικό κράτος*". Στο Δεκαεπτά κείμενα για το Σχεδιασμό, τις πόλεις και την Ανάπτυξη (Συλλογικός τόμος), Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Θεσσαλίας, Βόλος, σσ 23-61.

ΜΠΕΡΙΑΤΟΣ, Η., (1995), "*Η εξέλιξη των στόχων και οι νέες τάσεις στο σχεδιασμό του χώρου*", Το Βήμα των Κοινωνικών Επιστημών, Τριμηνιαία Επιστημονική Επιθεώρηση Νο 17.

ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ Δ. (2000) «*Σύστημα χωρικού σχεδιασμού. Η ελληνική πραγματικότητα και η διεθνής εμπειρία*», Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών, τεύχ.101-102, Α'-Β' 2000, σσ. 3-58.

ΠΔ-Μ09: ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

I. ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΙ

Σκοπός του μαθήματος είναι η απόκτηση γνώσεων σχετικά με την πολιτική και το σχεδιασμό της προστασίας του περιβάλλοντος. Γίνεται αρχικά μια σύντομη αναφορά στις γενικότερες θεσμικές διαστάσεις της περιβαλλοντικής πολιτικής τόσο σε διεθνές όσο και σε εθνικό επίπεδο. Στη συνέχεια εξετάζονται συγκεκριμένες θεματικές για την προστασία του περιβάλλοντος, ώστε να αναπτύξουν οι σπουδαστές δεξιότητες κριτικής προσέγγισης των σύγχρονων απόψεων και θέσεων για την ασκούμενη περιβαλλοντική πολιτική, τους μηχανισμούς χάραξης και εφαρμογής της.

II. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Διεθνής και Ευρωπαϊκή στρατηγική για το περιβάλλον

- Παγκόσμια περιβαλλοντικά προβλήματα – Συνδιασκέψεις Ρίο και Γιοχάνσμπουργκ – Κυριότερες Διεθνείς Συμβάσεις
- 6^ο Πρόγραμμα Δράσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το περιβάλλον 2001-2010:
 - Κλιματικές μεταβολές
 - Προστασία της φύσης και της άγριας ζωής
 - Αντιμετώπιση θεμάτων σχετικών με το περιβάλλον και την υγεία
 - Διατήρηση φυσικών πόρων και διαχείριση αποβλήτων
- Εθνική Περιβαλλοντική Νομοθεσία και Κοινοτικές Οδηγίες ενσωματωμένες και μη στο Εθνικό Δίκαιο – Προστατευόμενες περιοχές στην Ελλάδα – Εκθέσεις Περιβαλλοντικής Αξιολόγησης
- Συστήματα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης σύμφωνα με τον Ευρωπαϊκό Κανονισμό (EMAS)

2. Πολιτικές και Μέσα Αειφόρου Ανάπτυξης

- Ατμοσφαιρική ρύπανση: ποιότητα του αέρα και ατμοσφαιρικοί ρύποι – Πρόγραμμα «Καθαρός Αέρας για την Ευρώπη» (CAFE)
- Διαχείριση αποβλήτων: ανακύκλωση αποβλήτων, ειδικά απόβλητα, επικίνδυνα απόβλητα, ραδιενεργά απόβλητα
- Προστασία και διαχείριση των υδάτων: ειδικές χρήσεις των υδάτων, θαλάσσια ρύπανση, εσωτερικά ύδατα και Συμβάσεις μεταξύ ευρωπαϊκών χωρών
- Προστασία της φύσης και της βιοποικιλότητας: βιοποικιλότητα, πανίδα και χλωρίδα, δάση, γενετικά μεταλλαγμένοι οργανισμοί
- Προστασία του εδάφους: διαχείριση ορισμένων ειδικών εδαφών (παράκτιες ζώνες, Μεσόγειος), επικίνδυνες δραστηριότητες

- Καταπολέμηση της αλλαγής του κλίματος: η κοινοτική κλιματική πολιτική (μείωση αερίων θερμοκηπίου, Πρωτόκολλο του Κιότο και Κοινοτικές δεσμεύσεις, πιο καθαρή ενέργεια, πιο υπεύθυνες επιχειρήσεις)

III. ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΚΙΝΗΣΗ ΠΟΛΙΤΩΝ, Σύλλογος Πολεοδόμων και Χωροτακτών, Παγκόσμιο Ταμείο για τη Φύση (1996) *Το περιβάλλον στην Ελλάδα 1991-1996*, Εκδόσεις Ι Σιδέρη, Αθήνα

ΓΙΑΝΝΑΚΟΥΡΟΥ Γ. (1999) *Νομικό πλαίσιο και φορείς Προστασίας περιβάλλοντος στην Ελλάδα*. Πανεπιστημιακές σημειώσεις.

ΚΟΚΚΩΣΗΣ Χ. (επιμέλεια) (2002) *Άνθρωπος και Περιβάλλον στην Ελλάδα*, Αθήνα, ΥΠΕΧΩΔΕ

ΜΠΕΡΙΑΤΟΣ Η. (2002) "Νέες προσεγγίσεις στο σχεδιασμό και την πολιτική προστασίας της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς" *Τόπος: Επιθεώρηση Χωρικής Ανάπτυξης, Σχεδιασμού και Περιβάλλοντος*, τεύχος 18, 2002 (υπό έκδοση), Αθήνα σελ. 177-195.

ΜΠΕΡΙΑΤΟΣ Η. (2003) 'Σχεδιασμός και διαχείριση προστατευομένων περιοχών στην Ελλάδα: Θεσμικές εξελίξεις, προβλήματα και προοπτικές', στο *Αειχώρος*, τόμος 2, τεύχος 1 Μάιος 2003, Βόλος σελ. 58-89.

OECD- Organisation for Economic Cooperation and Development (2000) *Environmental Performance Reviews –Greece*, Paris

OECD -Organisation for Economic Cooperation and Development (2001) *Environmental Outlook*, Paris

UNEP (1997) *Global Environment Outlook*, Oxford University Press, Oxford

ΥΠΕΧΩΔΕ (1999) Εθνικός Σχεδιασμός για το Φυσικό Περιβάλλον, Αθήνα. (ανέκδοτη μελέτη στο πλαίσιο του Γ' ΚΠΣ 2000-2006)

ΥΠΕΧΩΔΕ (2000) Ελλάδα: *Οικολογικό απόθεμα της Ευρώπης. Εθνική Πολιτική για τη Διαχείριση- Προστασία του Φυσικού Περιβάλλοντος*, (Τεύχος συνέντευξης τύπου του Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ , Δεκέμβριος 2000), Αθήνα

World Commission on Environment and Development, U.N.: 1987, *Our Common Future*, Oxford University Press, Oxford.

Commission of the European Communities (1992). *Towards Sustainability (Fifth Environmental Action Programme)*, Brussels.

EUROPEAN ENVIRONMENT AGENCY (1999), *Environment in the European Union at the turn of the century*.

Νομοθεσία

Ν. 360/ 1976 «Περί χωροταξίας και Περιβάλλοντος» (ΦΕΚ 151Α/ 22-6-76)

Ν. 1650/ 1986 «Για την προστασία του περιβάλλοντος» (ΦΕΚ 160Α/16-10-86)Ν. 1032/1980 «Περί συστάσεως Υπουργείου Χωροταξίας, Οικισμού και Περιβάλλοντος» (ΦΕΚ 57Α/14-3-80).

ΠΔ-Θ04: ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

ΠΔ-Ε01: ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ (GIS)

I. ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΙ

Σκοπός του εργαστηρίου είναι η εισαγωγή στις τεχνολογίες εφαρμογής των Γεωγραφικών Συστημάτων Πληροφοριών στην Δημόσια Διοίκηση και ειδικότερα στο περιβάλλον της Περιφερειακής και Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Στόχος είναι η απόκτηση δεξιοτήτων που αφορούν στοιχεία χαρτογραφίας, εξοικείωση με μοντέλα γεωγραφικών δεδομένων και με αντίστοιχα λογισμικά υποστήριξης γεωγραφικών δεδομένων.

II. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ

- Στοιχεία Χαρτογραφίας
 1. Χάρτες, μοντέλα, κλίμακες, μετασχηματισμοί, συστήματα αναφοράς, προβολές, είδη χαρτών
- Εισαγωγή στα ΓΣΠ
- Πακέτα ΓΣΠ / Το ARCVIEW
 1. Παρουσίαση των εμπορικών πακέτων - Σύγκριση
 2. Εισαγωγή στο ARCVIEW (Views -Themes - Η έννοια του Project)
- Εισαγωγή στο περιβάλλον ARCVIEW
- Παρουσίαση του ARCVIEW
- Ολοκληρωμένη εφαρμογή ΓΣΠ

III. ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ / ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΟΙ ΤΟΠΟΙ

MAGUIRE D.J., M. GOODCHILD, D. RHIND (eds.), *Geographical Information Systems: Principles and Applications*, (two volumes), 1991

Fundamentals of Geographic Information Systems, 2nd Edition by Michael N. DeMers; Hardcover, 1990

PETER A. BURROUGH, ET AL, *Principles of Geographical Information Systems (Spatial Information Systems and Geostatistics)*, Paperback, 1992

P. LONGLEY - M. GOODCHILD - D. MAGUIRE - D. RHIND, *Geographical Information Systems and Science*, 1994

PHILIPPE RIGAUX, ET AL, *Spatial Databases: With Application to GIS*, Hardcover, 1995

- MICHAEL ZEILER, *Modeling Our World: The ESRI Guide to Geodatabase Design*, 2000
- GIS Data Conversion: Strategies, Techniques, and Management*, Pat Hohl (Editor); Paperback, 1995
- ESRI Press Dictionary of GIS Terminology*, Heather Kennedy (Editor), et al, 1995
- The ESRI Guide to GIS Analysis, Volume 1: Geographic Patterns & Relationships* Andy Mitchell; Paperback, 1995
- Spatial Analysis and GIS*, Stewart Fotheringham, Peter Rogerson (Editor); Paperback, 2000
- Spatial Analysis*, Paul Longley (Editor), et al, 2000
- SCOTT HUTCHINSON, LARRY DANIEL, *Inside ArcView GIS (with CD-ROM for DOS, Windows, Mac, and UNIX)*, 1995
- TIM ORMSBY, JONELL ALVI, *Extending ArcView GIS: with Network Analyst, Spatial Analyst and 3D Analyst*, 1995
- Arcview Gis Exercise Book*, Pat Hohl, Brad Mayo (Contributor); Paperback, 2000
- R. W. GREENE, *GIS in Public Policy: Using Geographic Information for More Effective Government*, Paperback, 2000
- JOHN A. O' LOONEY, *Beyond Maps: GIS Decision Making in Local Government*, Paperback, 2000
- JAY LEE, DAVID WING-SHUN WONG, *Statistical Analysis with ArcView GIS (r)*, 2000
- ED MADEJ, *Cartographic Design Using Arcview Gis* , 2000
- BORDEN D. DENT, *Cartography with ArcView GIS Software & Map Projection Poster*, Hardcover, 2000
- Allan Brown, *Web Cartography Menno-Jan Kraak*, 1998
- CHRISTIAN HARDER, JACK DANGERFIELD (INTRODUCTION), *Serving Maps on the Internet* , 1998
- BRANDON PLEWE, *GIS Online: Information Retrieval, Mapping, and the Internet*, Paperback, 1995
- TERRY A. SLOCUM, *Thematic Cartography and Visualization*, Hardcover, 1997
- AMIR H. RAZAVI, *Arc View Developer's Guide*, 1997
- PAT HOHL-BRAD MAYO, *Arc View Exercise Book*, 1997
- AMIR H. RAZAVI, *Arcview GIS / Avenue Developer's Guide*, 1996
- AMIR H. RAZAVI - VALERIE WARWICK, *Arcview Gis/Avenue Programmer's Reference: Class Hierarchy Quick Reference and 100+ Scripts*, 1997
- SCOTT HUTCHINSON - LARRY DANIEL, *Inside Arcview GIS*, 1996
- CHRISTIAN HARDER, *ArcView GIS Means Business with CDROM*, 1997

ΠΔ-Ε02: ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ-ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΩΝ ΤΟΠΩΝ

I. ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΙ

Το εργαστήριο αυτό έχει στόχο την παρουσίαση των θεμάτων που αφορούν: την οργάνωση του περιεχομένου και των δραστηριοτήτων μιας εφαρμογής για τον παγκόσμιο ιστό, την τεκμηριωμένη επιλογή των εργαλείων και των τεχνικών για την ανάπτυξη μιας εφαρμογής, τα κριτήρια στην αξιολόγηση και την υλοποίηση των κριτηρίων αυτών σε πραγματικές εφαρμογές. Επιδιώκει να προσφέρει στον σπουδαστή δεξιότητες αξιολόγησης διαδικτυακών τοποθεσιών αναφορικά με τις πηγές πληροφορίας (ακρίβεια, κυριότητα, αντικειμενικότητα, ανανέωση, κάλυψη θεμάτων), τον σχεδιασμό και την απόδοση (αισθητική, αναγνωσιμότητα, χρηστικότητα), τις υπηρεσίες, την υλοποίηση, την απόδοση και την ασφάλεια. Έμφαση δίνεται σε παρουσίαση μοντέλων και μεθοδολογιών διασφάλισης ποιότητας και στην σύγκριση των μοντέλων αξιολόγησης της ποιότητας διαδικτυακών τοποθεσιών. Η όλη προσέγγιση θα βασιστεί στο Πλαίσιο Πιστοποίησης Δημόσιων διαδικτυακών τόπων που έχει εκδώσει το Υπουργείο Εσωτερικών.

II. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ

1^η ενότητα:

Πλαίσιο Παροχής Υπηρεσιών Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης

- 1) Πλαίσιο Πιστοποίησης Δημόσιων διαδικτυακών τόπων
- 2) Πλαίσιο διαλειτουργικότητα και υπηρεσιών ηλεκτρονικών συναλλαγών
- 3) Πλαίσιο Ψηφιακής αυθεντικοποίησης

2^η ενότητα:

Πλαίσιο πιστοποίησης Δημόσιων διαδικτυακών τόπων

Θα παρουσιαστούν θέματα που αναπτύσσονται στο Πλαίσιο Πιστοποίησης Δημόσιων Διαδικτυακών Τόπων όπως:

- Διαχείριση Διαδικτυακού Τύπου: Οργανωτικό σχήμα διαχείρισης του διαδικτυακού τύπου, Ρόλοι και αρμοδιότητες
- Δομή και οργάνωση δημόσιων διαδικτυακών τόπων
 - Ονοματοδοσία δημόσιων διαδικτυακών τόπων: ονομασία χώρου, γλώσσα, τρόπος γραφής και μέγεθος ονόματος χώρου

- Εικαστική παρουσίαση: Χρώματα και χρωματικοί συνδυασμοί, Γραμματοσειρές, Εικονίδια, Σύνδεσμοι, Τρόπος και ύφος γραφής περιεχομένου, Έκταση ιστοσελίδων, Μέγεθος ιστοσελίδων, Μορφοποίηση και παρουσίαση περιεχομένου, Χρήση ειδικών μορφών περιεχομένου
- Δομή και περιεχόμενο δημόσιων διαδικτυακών τόπων: Αρχική σελίδα, Περιεχόμενο ιστοσελίδων διαδικτυακού τύπου, Δομή περιεχομένου, Διαχείριση περιεχομένου, Ορθότητα – πληρότητα – επικαιρότητα - ανανέωση περιεχομένου, Γλώσσα περιεχομένου, Μηχανή αναζήτησης, Χάρτης του τόπου, Πλοήγηση, Επικοινωνία με το φορέα
- Προσβασιμότητα: WAI, WCAG
- Πολλαπλοί διαδικτυακοί τόποι
- Ηλεκτρονικές υπηρεσίες και διαλειτουργικότητα
 - Ηλεκτρονικές υπηρεσίες: Υποστήριξη ηλεκτρονικών υπηρεσιών, Ηλεκτρονικές πληρωμές, Παρακολούθηση προόδου διεκπεραίωσης υποθέσεων, Εκτύπωση και τοπική αποθήκευση περιεχομένου
 - Υπηρεσίες προστιθέμενης αξίας: Υπηρεσίες παροχής ενημέρωσης στους χρήστες, Χώροι συζήτησης των χρηστών
 - Διαλειτουργικότητα διαδικτυακού τύπου με back-office συστήματα και άλλους διαδικτυακούς τόπους
- Αξιολόγηση περιεχομένου, ηλεκτρονικών υπηρεσιών και λειτουργίας δημόσιων διαδικτυακών τόπων
- Ασφάλεια Συστημάτων & Προστασία Προσωπικών Δεδομένων
 - Πολιτικές ασφάλειας
 - Πρόσβαση – Αυθεντικοποίηση
 - Μετάδοση
 - Αποθήκευση
 - Ακεραιότητα συναλλαγών
 - Διαθεσιμότητα & απόδοση συστημάτων
 - Φιλοξενία ΔΔΤ σε υποδομές ιδιωτικών φορέων
- Χρήστες δημόσιων διαδικτυακών τόπων: Κατηγορίες χρηστών, Δικαιώματα χρηστών, Εγγραφή χρηστών
- Νομικά θέματα: Προσωπικά δεδομένα, Πνευματικά δικαιώματα, Όροι χρήσης – Αποκηρύξεις
- Διάδοση δημόσιων διαδικτυακών τόπων: Καταχώρηση σε μηχανές αναζήτησης, Καταχώρηση σε συναφείς διαδικτυακούς τόπους, Δράσεις προώθησης του διαδικτυακού τόπου

3^η ενότητα:

Εργαλεία για την αξιολόγηση Διαδικτυακών τόπων.

Τεχνολογικά εργαλεία για τον έλεγχο θεμάτων που πραγματεύεται το Πλαίσιο Πιστοποίησης Δημόσιων διαδικτυακών τόπων π.χ. W3C, WAI, μέτρηση απόδοσης, καταγεγραμμένες σύνοδοι, κλπ.

- Αξιολόγησης ποιότητας διαδικτυακών τόπων με διερευνητικές μεθόδους: Έρευνα στο περιεχόμενο, Συνεντεύξεις από αρμόδια στελέχη φορέων, και ομάδες χρηστών, διεξαγωγή έρευνας, ερωτηματολόγια,

4^η ενότητα:

Αξιολόγηση της ποιότητας διαδικτυακών τόπων

- Συγκεκριμένα παραδείγματα εφαρμογής αξιολόγησης δημόσιου διαδικτυακού τόπου. Τα παραδείγματα αυτά θα επιλεγούν έτσι ώστε να καλύπτουν την κεντρική Διοίκηση, τοπική αυτοδιοίκηση και ανεξάρτητους φορείς του Δημοσίου.

5^η ενότητα:

Μελέτη Περιπτώσεων (Πραγματικές Εφαρμογές)

Συγκριτική Αξιολόγηση Διαδικτυακών Τόπων Δημόσιας Διοίκησης. Μελέτες περίπτωσης σπουδαστών.

III. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ/ ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΟΙ ΤΟΠΟΙ

www.e-gif.gov.gr: Πλαίσιο Παροχής υπηρεσιών Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και Πρότυπα διαλειτουργικότητας.

Looking on the Web, D. GRAY, Creative Proffessional Press, 2000

Web Page Design, Sunsoft Press, M. E. MORRY & R. J. HINRICHS, Mountain View, CA, 1996

Webmaster in a Nutshell, S. SPAINBOUR & V. QUERCIA, O'Reilly, 1999

www.uie.com - Περιέχει πληροφορίες για τη σχεδίαση συστημάτων διεπαφής

www.usableweb.com - Περιέχει πληροφορίες για τη σχεδίαση συστημάτων διεπαφής

www.topsites.net - Οι καλύτερες τοποθεσίες στο Παγκόσμιο Ιστό

www.digits.com/top/ - Οι καλύτερες τοποθεσίες στο Παγκόσμιο Ιστό

www.webstyleguide.com/ - Σχεδιασμός Κόμβου Web

Automated Web Site Evaluation, Researchers' and Practitioners' Perspectives, Series: [Human-Computer Interaction Series](#), Vol. 4, Ivory, M.Y.,2004, 225 p., Hardcover, ISBN: 1-4020-1672-7

Ίδρυμα Λαμπράκη, «Οδηγός ποιότητας διαδικτυακών κόμβων πολιτιστικών οργανισμών» - χρηματοδοτούμενο από ΕΠ «Κοινωνία της πληροφορίας» στο πλαίσιο του Γ' ΚΠΣ, 2005, διαθέσιμο [online]:<http://www.infosoc.gr/meletes/>
Nielsen J., "Designing Web Usability", New Riders Publishing, 2000

Παππάκου Νεφέλη-Αριάδνη Πτυχιακή Εργασία Εθνικής Σχολής Δημόσιας Διοίκησης, Τμήμα Ακολούθων ΟΕΙ, 2006.

Wang R. Y., and Strong D. M., "Beyond Accuracy: What Data Quality Means to Data Consumers", Journal of Management Information Systems, No.12, April 1996, p. 5-34

Ho J., "Evaluating the WWW: A global study of commercial sites", Journal of Computer Mediated Communication, Vol.3, Iss.1, June 1997

Cockburn C., and Wilson T.D., "Business Use of the World Wide Web", Information Journal of International Management, Vol.26, No.2, p.83-102, 1996

Boon O., Hewett W.G., and Parker C.M. "Evaluating the Adoption of the Internet: A Study of an Australian Experience in Local Government", Proceedings of the 13th International Bled Electronic Commerce Conference, Bled, Slovenia, 19–21 June 2000

Burgess L. and Cooper J., "MICA: A Model for Classification of Business Adoption of Internet Commerce", Proceedings of the 12th International Bled Electronic Commerce Conference, Bled, Slovenia, 7–9 June 1999

Burgess L. and Cooper, J., "Extending the Viability of MICA as a Metric for Explaining the Process of Business Adoption of Internet Commerce", Proceedings of ICTEC 2000, Dallas, Texas, November 2000

Burgess, L., Cooper J. and Alcock, C., "The Adoption of The Web as a Marketing Tool by Regional Tourism Associations (RTA's) in Australia", Proceedings of ACIS2001, Coffs Harbour, Australia, 5-7 December 2001

Doolan B., Burgess, L., and Cooper, J., "Use of the Web for Destination Marketing in Regional Tourism", Proceedings of the 2nd We-B Conference, Perth, Australia, November, 2001

Turner C., "The information e-economy: business strategies for competing in the global age", Kogan Page, 2000, p.3

Zeithaml V.A. , Parasuraman A., and Malhotra A., "Service Quality Delivery Through Web Sites: A Critical Review of Extant Knowledge", Academy of Marketing Science Journal, Fall 2002, Vol. 30, No. 4, p. 362 – 375

Malhotra N., Birks D., "Marketing research, Prentice Hall publications", 2nd European edition, 2003

ΠΔ-005: ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΓΛΩΣΣΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΩΝ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

I. ΣΚΟΠΟΣ

Η Ειδική Φάση Σπουδών περιλαμβάνει τόσο θεωρητική όσο και εφαρμοσμένη εκπαίδευση η οποία έχει στόχο την καλλιέργεια και ενίσχυση των γλωσσικών γνώσεων και δεξιοτήτων των μελλοντικών στελεχών της Περιφερειακής Διοίκησης. Σκοπός του μαθήματος είναι η κάλυψη ειδικών γλωσσικών δεξιοτήτων επαγγελματικού τύπου σε θέματα που άπτονται των γνωστικών αντικειμένων του Τμήματος Περιφερειακής Διοίκησης. Δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στην ενίσχυση του πνεύματος της άμιλλας και της συνεργασίας με ομαδικές δραστηριότητες, όπως είναι οι τεχνικές διαπραγματεύσεων και η επίλυση συγκρούσεων.

II. Π. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το πρόγραμμα σπουδών είναι εναρμονισμένο με τους θεματικούς άξονες μελέτης του τμήματος καθώς επίσης και με τη νέα αρχιτεκτονική και δομή της δημόσιας διοίκησης. Η Περιφερειακή Ανάπτυξη και Πολιτική, οι Τεχνικές Σχεδιασμού, Διαχείρισης και Αξιολόγησης των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων είναι κάποιοι από τους άξονες, τα θέματα των οποίων χρησιμοποιούν οι διδάσκοντες στην ξένη γλώσσα και στοχεύουν στον ακόλουθο διττό ρόλο:

1. στην καλλιέργεια δεξιοτήτων γραπτής επικοινωνίας:

- με μεταφραστική άσκηση (ευθεία και αντίστροφη) κειμένων από πρωτότυπες πηγές καθώς και δραστηριότητες διαμεσολάβησης.
- με την ανάπτυξη γλωσσικών δεξιοτήτων προφορικής και γραπτής επικοινωνίας επαγγελματικού τύπου όπως σύνταξη αίτησης, ανακοίνωσης, περίληψης, αναφοράς, πρακτικών και ενημερωτικών δελτίων.
- με την εξοικείωση του σπουδαστή με βασικές έννοιες και όρους του χώρου των διοικητικών θεσμών, της περιφερειακής διοίκησης, των οικονομικών της αυτοδιοίκησης, των ευρωπαϊκών θεσμών, καθώς και της περιβαλλοντικής πολιτικής.

2. στην καλλιέργεια δεξιοτήτων προφορικής επικοινωνίας:

- με διαδραστικές ασκήσεις μέσα σε μικρές ή μεγαλύτερες ομάδες με στόχο την ανάπτυξη της έκφρασης.
- με προσομοίωση συνεντεύξεων με στόχο τη μορφοποίηση κοινωνικών δεξιοτήτων.
- με ασκήσεις προσομοίωσης στις τεχνικές διαπραγματεύσεων με στόχο την ανάπτυξη επικοινωνιακών δεξιοτήτων.
- με παρουσιάσεις ειδικών θεμάτων με στόχο τη διαχείριση της πληροφορίας.

Αναλυτικότερα, τα θεματικά πεδία από τα οποία καλλιεργείται τόσο ο γραπτός όσο και ο προφορικός λόγος αντλούνται από την παρακάτω θεματολογία:

1. Ορολογία Διοικητικών Θεσμών.
2. Αρμοδιότητες και Λειτουργία της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και της Περιφερειακής Διοίκησης.
3. Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση.
4. Τεχνικά Δελτία Έργων.
5. Ορολογία Ευρωπαϊκών Θεσμών και έννοιες Ευρωπαϊκής Πολιτικής σχετικά με τα θέματα της Περιφερειακής Ανάπτυξης.
6. Κοινοτικά προγράμματα και Κοινοτικές Οδηγίες που αφορούν την περιφερειακή και τοπική ανάπτυξη.
7. Περιβαλλοντικά Θέματα.
8. Γεωγραφικά συστήματα πληροφοριών

III. ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΥΛΙΚΟ

Αξιοποιείται η ξενόγλωσση βιβλιογραφία που χρησιμοποιείται για το σύνολο των μαθημάτων του Τμήματος. Η βασική ορολογία για κάθε θεματικό πεδίο αποδελτιώνεται από τον Τύπο, τους διεθνείς διαδικτυακούς τόπους, από τις Επίσημες Εκδόσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης και άλλες πηγές σχετικές με την Περιφερειακή Διοίκηση και χρησιμοποιείται ως αυθεντικό υλικό προς επεξεργασία. Ταυτόχρονα, χρησιμοποιούνται τα ηλεκτρονικά αρχεία Υπουργείων τα οποία έχουν άμεση σχέση με την Τοπική Αυτοδιοίκηση καθώς και διεθνή ηλεκτρονικά αρχεία που αφορούν στην Περιφερειακή Διοίκηση αλλά και την Τοπική Αυτοδιοίκηση.

ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΟΙ ΤΟΠΟΙ	
Directorate General for Regional Policy	http://ec.europa.eu/dgs/regional_policy/index_en.htm
Assembly of European Regions	http://www.aer.eu
Eurocities	http://www.eurocities.org/main.php
Conference of Peripheral Maritime Regions	http://www.crpm.org
Committee of the Regions	http://www.cor.europa.eu
Economic and Social Committee	http://eesc.europa.eu/index_en.asp
European Social Network	http://www.esn-eu.org
UN-habitat	http://www.unhabitat.org
Observatory for place management, social capital and learning regions	http://www.obs-pascal.com
Energie-cites	http://www.energie-cites.eu
Council of Europe	http://www.coe.int
Organisation for economic	http://www.oecd.org/home

cooperation and development	
European Environment Agency	http://www.eea.europa.eu
Council of European Municipalities and Regions	http://www.ccre.org
European Parliament	http://www.europarl.eu.int
Gateway to the European Union	http://europa.eu.int
Educational site with PDF lessons and videos to accompany free GIS software.	http://www.ccdmd.qc.ca/en/gis
Urban and Regional Information Systems Association	http://urisa.org
Federal Geographic Data Committee	http://www.fgdc.gov

Ενδεικτική βιβλιογραφία για την ειδική φάση σπουδών είναι η ακόλουθη:

ΑΓΓΛΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

“Test your Professional English: Management”, SIMON SWEENEY, Penguin, Longman.

“Business Assignments”, KEN CASLER and DAVID PALMER, Oxford University Press.

“A Handbook of Commercial Correspondence”, A ASHLEY, Oxford University Press, Second Edition.

“Professional presentations”, MALCOLM GOODALE, Cambridge University Press.

“Office Administration”, EDNA TURNBULL, Cambridge University Press.

“English for International Negotiations”, DREW ROGERS, Cambridge University Press.

“Decisionmaker”, dAVID eVANS, Cambridge University Press.

“It’s a deal: A Practical negotiation handbook”, London, McGraw Hill, 1989.

“Public Management Strategies”, San Francisco, Jossey Bass, c1990.

“International organizations”, New Jersey, Prentice Hall 1991.

“Marketing channels”, STERN, LOUIS W, Englewood Cliffs, Prentice Hall, 1992.

“Public Management Technology”, Chichester, Wiley, c1992.

“

“The Communication of Politics”, , Negrine R. Polity Press, London, 1996.

“OECD, Responsive Government”, OECD, Paris, 1996.

“European approaches to crisis management”, JORGENSEN K, HAGUE : Kluwer Law Intern., c1997.

CNN Broadcasts (economic, financial, commercial) Video Tapes

Official Publications of the European Union, Organization for Economic Cooperation and Development.

Εφημερίδες

Athens News, The Observer, New York Times, The Guardian, Herald Tribune, the Independent, the Washington Post.

Περιοδικά

The Economist, Journal of European Public Policy, Foreign Affairs, Harvard International Review, European Law Journal, Newsweek, Common Market Law Review, European Union Review, Journal of Common Market Studies, Legal Issues of European Integration, OECD Economic Outlook, Parliamentary Affairs, the Spectator, Time, International Journal, World Politics, The World Today, Public Administration, Group and Organization Management, Journal of Public Economics.

Λιαδικτυακοί τόποι

European Union	http://europa.eu.int
European Parliament	http://www.europarl.eu.int/news/public/default_en.htm
Council of the European Union	http://ue.eu.int/showPage.ASP?lang=en
European Commission	http://europe.eu.int/comm/index_en.htm
European Central Bank	http://www.ecb.int/home/html/index.en.html
European Economic and Social Committee	http://www.esc.eu.int/index_en.asp
Office for Official Publications of the European Communities	http://publications.eu.int/index_en.html
EUR-LEX, the portal to European Union law	http://europe.eu.int/eur-lex/lex/en/index.htm
Summaries of legislation	http://europe.eu.int/scadplus/scad_en.htm
EU Bookshop	http://bookshop.eu.int/eGetRecords?Template=Test_EU_B/en_index
Historical Archives of the European Union	http://www.iue.it/ECArchives/EN/Index.shtml
EU Glossary	http://europe.eu.int/scadplus/glossary/index_en.htm
Opinion polls	http://europe.eu.int/comm/public_opinion/index_en.htm
World Health Organization	http://www.who.int/en/
United Nations	http://www.un.org/
World Trade Organization (WTO)	www.wto.org/ www.aspanet.org
American Society for Public Administration - Anonymous	
The National Academy of Public Administration	www.napawash.org www.theipa.org
Institute of Public Administration	http://www.eipa.nl/default.htm
European Institute of Public Administration	
United Nations Online Network in Public Administration and Finance	http://www.unpan.org/
NASPAA - National Association of Schools of Public Affairs and Administration	www.naspaa.org

ΓΑΛΛΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

“Le français commercial”, M. DANILO, O. CHALLE, P. MOREL, Lire pour tous, Pocket.

“Le français commercial”, Larousse et Textes d'Études.

“La communication professionnelle”, M. DANILO.

“La rédaction professionnelle”, ed. d'Organisations.

“Les grands textes de l'économie et de la siologie”, C. D. ECHAUDEMAISON, NATHAN.

“Le français des affaires”+deux cassettes vidéo, Hatier-Didier.

“Résumé- Compte Rendu- Synthèse- Exposé- Commentaire”, Kauffmann.

“Le français des relations, internationales”, Hachette.

“La correspondance”, CLE international.

“Introduction aux sciences de la Communication”, La Découverte Paris, 2001

“Droit et Politiques des Communautés Européennes”, Paris, P.U.F., 1999.

“Les régimes de pension dans le secteur public européen”; Neyens P. κ.α., Maastricht: EIPA, c1992.

“Instruments économiques pour la protection de l' environnement”, OECD, Paris : OECD, 1991.

“La négociation-Conduite, théorie, applications”, Paris, Dalloz, 1990.

“La négociation internationale”, Paris, CNRS, 1980

“émissions sur l'actualité (TV 5) ”Vidéo

“Publications officielles de l'Union Européenne (Θεματολογικά δελτία για την Ευρωπαϊκή Ένωση)

“Dictionnaire d'économie et de science sociale”, Nathan.

“Dictionnaire didactique de la langue française”, Armand Colin.

“Lexique de sciences économiques et sociales”, J. P. Piriou.

Εφημερίδες

Le Monde, Le Monde Diplomatique, Libération, Le Figaro, France soir, Expansion, Courrier International.

Περιοδικά

Le français dans le monde, Revue des affaires européennes, Revue trimestrielle de droit européen, Revue française de science politique, Revue générale de droit international public, Revue trimestrielle de droit européen, L'Express, Le nouvel Observateur, Revue administrative, Revue française de gestion, Revue politique et management publique, Revue du Marché Commun.

ΓΕΡΜΑΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

«*Kleines Komplet*», Praxis.

«*Grundstufe-Grammatik*», HUEBER.

«*em-Mittelstufe- Grammatik*», HUEBER.

«*Lesen und Hoeren*», fuer das ZDaf, Εκδόσεις Καραμπάτος.

«*Ganz Gross*», Praxis.

«*Das Testbuch Wirtschaftsdeutsch*, Training WiDaF-Langescheidt.

«*Die Europaeische Union*» (Politik – Recht – Wirtschaft), Fischer TBV.

«*Lehr-und uebungsbuch der Deutschen Grammatik*», Dreyer/Schmitt, Hueber.

«*Kleines Deutschland Lexicon*», C.H. Beck

«*Duden-Deutsches Universalwoerterbuch*», Duden Derlag.

«*Λεξικό Νομικής Ορολογίας*», Καΐσης, Εκδόσεις Σάκκουλας

Εφημερίδες

Athener Zeitung

Frankfurter Allgemeine Zeitung

Die Welt

Frankfurter Rundschau

Περιοδικά

Der Spiegel

Stern

Focus

Willkommen (Ινστιτούτου Goethe)

Deutschland της Γερμανικής Κυβέρνησης

ΙΤΑΛΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

QUI ITALIA

“*Lingua e grammatica*”, A. MAZZETTI- M. FALCINELLI-B. SERVADIO ed. Le Monnier, Firenze 2002.

“*Quaderno di esercitazioni*”, A. MAZZETTI-M. FALCINELLI-B. SERVADIO ed. Le Monnier. Firenze 2002.

“*Dizionario Economico Commerciale*”, E. MANNO ed. La Certosa.

“*L' italiano per gli affari*”, Nicoletta Cherubini, ed. Bonacci, Roma.

“*Dizionario dei termini economici*”, edizioni BUR Dizionari Rizzoli

Εφημερίδες

Corriere della sera, La stampa, Il giorno, La Repubblica, Il sole 24 ore di economia, Italia oggi, Milano Finanza, Mondo economico Micro-omega.

Περιοδικά

Il panorama, L' espresso, Gente.

Διαδικτυακοί Τόποι

www.poliziadistato.it/pds/informatica

www.racine.ra.it/curba/rivoluzioni/informatica/la_rivoluzione_informatica.htm

www.it.wikipedia.org/wiki/Informatica

www.freeonline.org/dir/c-15/Computer

www.esterni.unibg.it/siti_esterni/corsi/fondinfo98/storia.html

www.newbie.it/glossario/default.asp

www.web.tiscali.it/matteoavella/termini.htm

www.giornali.it

www.confesercenti.fi.it

www.qui.uniud.it

www.subweb.it

www.zuccaweb.it

www.poliziadistato.it

www.racine.ra.it

ww.it.wikipedia.org

www.freeonline.org

wwwesterni.unibg.it

www.newbie.it

web.tiscali.it

ΙΣΠΑΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

“*Guía hispánica de Internet*”, incluye CD-ROM con enlace directo a Internet, 1999, Ed. Edelsa.

“*Conjugar es fácil en español*”, 1997, Ed. Edelsa.

“*Uso de la gramática española*”, nivel elemental, intermedio, avanzado (3 libros), 2000, Ed. Edelsa.

“*Manual de gramática española*”, Εγχειρίδιο Ισπανικής Γραμματικής, Μορφολογία – Συντακτικό, 2005, Εκδ. Efstathiadis Group S.A.

“*Temas de gramática con ejercicios practicas*”, Nivel Superior, 2001, Ed. SGEL.

“*Manual práctico de puntuación*”, 1992, Ed. Edinumen.

“*Hablar por los codos, frases para un español cotidiano*”, 2005, Ed. Edelsa.

“*Correspondencia commercial en español*”, 1999, Ed. SGEL.

“*El español por profesiones* (Comercio Exterior, Lenguaje Jurídico, Servicios Financieros: bolsa y banca, Servicios de Salud, Servicios Turísticos), Ed. SGEL

“*Practica tu español, el léxico de los negocios*”, 2005, Ed. SGEL.

“*Técnicas de correo commercial*”, nivel Intermedio, Ed. Edelsa.

“*España siglo XXI*”, 2004, Ed. Edelsa.

“*Diccionario español*” – griego/ griego – español, 1994, Εκδ. ΜΕΛΟΥΣΑ.

“*Clave, diccionario de uso del español actual*”, 2003, Ed. SM.

“*Diccionario de uso del español de María Molino*”, 2 volúmenes, 1998, Ed. Gredos.

“*Diccionario de la Real Academia Española*”, 2 volúmenes, 2001.

“*Oxford Spanish Dictionary*” español – inglés e inglés – español, 2003, Oxford University Press.

“*Gran Diccionario de Uso del español actual*”. Ed. SGEL

Εφημερίδες

El ABC, El Mundo, El País, La Vanguardia.

Διαδικτυακοί τόποι

www.abc.es

www.elmundo.es

www.elpais.es

www.lavanguardia.es

www.rae.es (página de la Real Academia Española)

www.mae.es (página del Ministerio de Asuntos Exteriores de España)

www.map.es (página del Ministerio de Administraciones Públicas de España)

www.mec.es (página del Ministerio de Educación y Ciencia de España)

www.europa.eu.it (portal de la Unión Europea)

Β' ΚΥΚΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ

I. ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ – ΣΥΛΛΟΓΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ

I. ΣΚΟΠΟΣ

Στο πλαίσιο του Β' κύκλου εκπονούνται συλλογικές εργασίες (case studies) σε επιλεγμένα θέματα που αφορούν στους τομείς εξειδίκευσης, σύμφωνα με τις ευρύτερες ανάγκες και ζητήματα που καλούνται οι σπουδαστές/τριες να αντιμετωπίσουν ως μελλοντικά στελέχη της δημόσιας διοίκησης. Στόχος είναι η περαιτέρω εμπάθυνση σε επιμέρους θεματικά αντικείμενα του α' κύκλου της ειδικής φάσης. Με την ενεργό συμμετοχή των σπουδαστών/τριών κατά την παρουσίαση των εργασιών, τις συζητήσεις που επακολουθούν και κυρίως μέσα από την «από κοινού» ανάληψη γραπτών εργασιών επιδιώκεται η ενίσχυση του πνεύματος συνεργασίας και άμιλλας, της κουλτούρας της ομάδας εργασίας.

II. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΚΠΟΝΗΣΗΣ ΜΙΚΡΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Με το πέρας του α' κύκλου των μαθημάτων εξειδίκευσης ανατίθεται στους σπουδαστές / στριες η εκπόνηση συλλογικών εργασιών, τις οποίες υποστηρίζουν κατά τη διάρκεια του β' κύκλου. Οι εργασίες αυτές εντάσσονται στο πλαίσιο ευρύτερης μελέτης-εφαρμογής ζητημάτων που αποτελούν αντικείμενο πολιτικής στα πεδία εξειδίκευσης του Τμήματος.

Η εργασία που θα εκπονήσουν οι σπουδαστές/τριες θα έχει τα εξής χαρακτηριστικά

- αναφέρεται σε θέματα που απαιτούν τόσο θεωρητική ανάλυση, όσο και επιστημονική επεξεργασία και τεκμηρίωση
- εντάσσεται σε ένα ολοκληρωμένο και αυτόνομο πλαίσιο συγκρότησης και παρουσίασης στην κατεύθυνση μίας μελέτης ή έρευνας
- εκπονείται από ομάδες σπουδαστών/τριών κάτω από την επίβλεψη και ευθύνη ενός ή δύο καθηγητών

Η διαδικασία εκπόνησης της εργασίας περιλαμβάνει τα εξής στάδια:

- Προσδιορισμό ευρύτερων θεμάτων -κεντρικών τίτλων εργασιών- στην κατεύθυνση μιας ολοκληρωμένης μελέτης ή έρευνας, που αφορούν στις θεματικές ενότητες του προγράμματος σπουδών του Τμήματος σε συνεργασία με τους Υπεύθυνους Σπουδών και τους διδάσκοντες.
- Σχεδιασμό των επιμέρους θεμάτων που συγκροτούν την τελική μελέτη και καταμερισμός τους σε τίτλους μικρών εργασιών από τους διδάσκοντες.
- Ανάθεση από τον Επιστημονικό Υπεύθυνο του Τμήματος σε συνεργασία με τους διδάσκοντες επί μέρους θεμάτων και τίτλων εργασιών σε ομάδες σπουδαστών.

- Οι ομάδες εργασίας αποτελούνται από τρία έως τέσσερα άτομα και πραγματοποιούν προπαρασκευαστικές συναντήσεις με τους επιβλέποντες, ανάλογα με τις ανάγκες του κάθε προγράμματος.
- Εκπόνηση εργασιών κατά τη διάρκεια των 4 μηνών πρακτικής εκπαίδευσης και παρακολούθηση της προετοιμασίας των εργασιών από τους διδάσκοντες, στη βάση συγκεκριμένου προγράμματος και χρονοδιαγράμματος υλοποίησης των εργασιών.
- Παρουσίαση των εργασιών κατά τη διάρκεια του β' κύκλου, στη βάση προγράμματος παρουσιάσεων, παρουσία των διδασκόντων και του συνόλου των σπουδαστών.

ΠΑ-Θ01: ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ & ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΕΙΣ

I. ΣΚΟΠΟΣ

Η εργασία αποσκοπεί στην εμβάθυνση των επιμέρους θεματικών αντικειμένων του κύκλου μαθημάτων. Αυτό επιτυγχάνεται με την ενεργό συμμετοχή των σπουδαστών κατά την παρουσίαση των εργασιών και τις συζητήσεις που επακολουθούν.

II. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Τα θέματα των εργασιών προσδιορίζονται στη βάση ευρύτερων θεμάτων – κεντρικών τίτλων εργασιών. Στην συνέχεια ανατίθενται επιμέρους τίτλοι εργασιών προς εκπόνηση σε ομάδες ατόμων. Ενδεικτικά αναφέρονται κάποια θέματα:

1. Περιφερειακή Πολιτική και Περιφερειακός Προγραμματισμός
2. Περιφερειακές Ανισότητες – Περιφερειακή Ανάπτυξη
3. Τομεακά και Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα
4. Προγράμματα Ευρωπαϊκής Εδαφικής Συνεργασίας
5. Θέματα διαχείρισης συγχρηματοδοτούμενων έργων

ΠΑ-002: ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

I. ΣΚΟΠΟΣ

Η συλλογική εργασία αποσκοπεί στην εμβάθυνση των επιμέρους θεματικών αντικειμένων του κύκλου μαθημάτων. Αυτό επιτυγχάνεται με την ενεργό συμμετοχή των σπουδαστών κατά την παρουσίαση των εργασιών και τις συζητήσεις που επακολουθούν.

II. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Τα θέματα των εργασιών προσδιορίζονται στη βάση ευρύτερων θεμάτων – κεντρικών τίτλων εργασιών. Στην συνέχεια ανατίθενται επιμέρους τίτλοι εργασιών προς εκπόνηση σε ομάδες ατόμων. Ενδεικτικά αναφέρονται τα ακόλουθα θέματα:

1. Συστήματα αξιολόγησης της απόδοσης των διοικητικών διαδικασιών
2. Ο ρόλος του Γενικού Επιθεωρητή Δημόσιας Διοίκησης στον έλεγχο της δημόσιας διοίκησης
3. Μέθοδοι διαχείρισης οργανωσιακών αλλαγών
4. Δημόσια Οικονομικά και Δημοσιονομικοί Θεσμοί

ΠΔ-Θ03: ΧΩΡΙΚΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

I. ΣΚΟΠΟΣ

Η συλλογική εργασία αποσκοπεί στην εμπάθυνση των επιμέρους θεματικών αντικειμένων του κύκλου μαθημάτων. Αυτό επιτυγχάνεται με την ενεργό συμμετοχή των σπουδαστών κατά την παρουσίαση των εργασιών και τις συζητήσεις που επακολουθούν.

II. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Τα θέματα των εργασιών προσδιορίζονται στη βάση ευρύτερων θεμάτων – κεντρικών τίτλων εργασιών. Στην συνέχεια ανατίθενται επιμέρους τίτλοι εργασιών προς εκπόνηση σε ομάδες ατόμων. Ενδεικτικά αναφέρονται κάποια θέματα:

1. Οι Βιότοποι της Ελλάδας
2. Το διοικητικό σύστημα του χωροταξικού σχεδιασμού στην Ελλάδα: αξιολόγηση εφαρμογής και προτάσεις αναδιάρθρωσης
3. Ειδικά Πλαίσια Χωροταξικού Σχεδιασμού και Βιώσιμης Ανάπτυξης
4. Συστήματα Πληροφορικής (GIS) για τον Χωροταξικό Σχεδιασμό
5. Οργάνωση Παρατηρητηρίου Χωροταξίας :
 - Γεωγραφικές Πληροφορίες-Χωροταξικοί Δείκτες
6. Προγράμματα Δράσεις για το Περιβάλλον – Η στρατηγική, διεθνής και ευρωπαϊκή, για το περιβάλλον
7. Πολιτικές αειφόρου ανάπτυξης

II. ΜΑΘΗΜΑΤΑ

ΠΔ-M10: PLACE BRANDING: Η ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ

I. ΣΚΟΠΟΣ

Σκοπός του μαθήματος είναι να αποκτήσουν οι σπουδαστές/τριες την κατάλληλη εξοικείωση αναφορικά με μια σύγχρονη στρατηγική και πρακτική που ονομάζεται στη διεθνή ορολογία place branding, δηλ. εφαρμογή «διαχείρισης ταυτότητας» στην περίπτωση των τοπικών μεγεθών (πόλεων, δήμων, περιφερειών, ειδικών τουριστικών περιοχών). Ειδικότερα, στόχος του μαθήματος είναι οι σπουδαστές/τριες, κατά την άσκηση των εργασιακών τους καθηκόντων ως στελέχη των υπηρεσιών σχεδιασμού περιφερειακής ανάπτυξης, να μπορούν να αξιοποιούν βασικές αρχές και μεθόδους διαχείρισης ταυτότητας και εικόνας, στρατηγικής επικοινωνίας και μάρκετινγκ, έτσι ώστε να συμβάλουν στον στόχο της τοπικής και εθνικής ανάπτυξης.

II. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το place branding συνιστά στρατηγική και μέθοδο ολιστικού χαρακτήρα, που δεν σχετίζεται απλώς με τη «διαφήμιση» του κάθε τοπικού μεγέθους, αλλά, ευρύτερα, με τη διαχείριση της ταυτότητάς του, με τη διαμόρφωση και ανάδειξη βασικών (θετικών) χαρακτηριστικών του, επί τη βάση του εντοπισμού, της ανάδειξης και της προβολής των ανταγωνιστικών του πλεονεκτημάτων, τη δημιουργία και προβολή θετικής εικόνας και τη σύνδεση όλων αυτών με την ανταγωνιστικότητα και την ανάπτυξη.

Οι βασικές ενότητες του μαθήματος είναι οι ακόλουθες:

- Η φύση, το αντικείμενο και η λειτουργία του branding.
- Πώς σχετίζεται η διαχείριση της ταυτότητας (identity) με την εικόνα (image) και πώς συμβάλλουν στην ανταγωνιστικότητα και την ανάπτυξη.
- Στρατηγική επικοινωνία και branding.
- Η σχέση του branding με το positioning, δηλαδή την τοποθέτηση ενός τοπικού μεγέθους στο συνειδητό και το ασυνείδητο (το μυαλό και την καρδιά) του κοινού.
- Πώς η διαχείριση ταυτότητας βοηθά την ενδογενή, τοπική ανάπτυξη.
- Η σημασία και ισχύς των τοπικών ανταγωνιστικών πλεονεκτημάτων (competitive advantages) και ο ρόλος τους στη διαδικασία διαχείρισης ταυτότητας και την ανάπτυξη.
- Οι τομείς αναζήτησης των τοπικών ανταγωνιστικών πλεονεκτημάτων.
- Γιατί και με ποιον τρόπο το place branding δεν ταυτίζεται με την διαφήμιση και πώς χρησιμοποιείται για να δημιουργήσει προβολή, φήμη και επωφελή εικόνα.

- Το (εσωτερικό και εξωτερικό) κοινό, η στόχευση (targeting) και η στρωματοποίηση (segmentation) ως προαπαιτούμενα του επιτυχούς place branding.

III. ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Anholt, S., *Competitive Identity: The New Brand Management for Nations, Cities and Regions*, Palgrave, 2006

Anholt, S., *Places: Identity, Image and Reputation*, Palgrave, 2009

Clifton, R., Simmons, J. (eds), *Brands and Branding*, The Economist-Profile Books, 2003

Govers R., Go, F., *Place Branding: Glocal, Virtual and Physical Identities, Constructed, Imagined and Experienced*, Palgrave, 2009

Jaffe, E., Nebenzahle, I., *National Image and Competitive Advantage: The Theory and Practice of Place Branding*, Copenhagen Business School Press, 2006

Kotler, P., Haider, D., Rein, I., *Marketing Places: Attracting Investment, Industry, and Tourism to Cities, States, and Nations*, The Free Press, 2008

Mikunda C., *Brand Lands, Hot Spots and Cool Spaces: Welcome to the Third Place and the Total Marketing Experience*, Kogan Page, 2006

Moilanen, T., Rainisto, S., *How to Brand Nations, Cities and Destinations: A Planning Book for Place Branding*, Palgrave, 2009

Ries, A., Ries L., *The 22 Immutable Laws of Branding*, Profile Books, 2003

Ries, A., Trout, J., *Positioning*, McGraw-Hill, 2001

ΠΔ-Μ11 : ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΣΕΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΛΥΣΗ ΣΥΓΚΡΟΥΣΕΩΝ

I. ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΙ

Σε μια διαπραγμάτευση κάθε πλευρά επιθυμεί κάτι που τις περισσότερες φορές είναι διαφορετικό από την επιδίωξη των άλλων. Οι εμπλεκόμενοι πρέπει να φθάσουν σε συμφωνία και να καταλήξουν σε αμοιβαίες ανταλλαγές. Σκοπός του μαθήματος είναι να ενημερώσει τους σπουδαστές για τις αρχές της ανταλλαγής και να προσφέρει συμβουλές για όλη την διαδικασία της διαπραγμάτευσης, δηλαδή από την προετοιμασία των επιχειρημάτων μέχρι το κλείσιμο της συμφωνίας. Σε άμεση συνάφεια με την έννοια της διαπραγμάτευσης είναι και η διαχείριση κρίσεων. Η πολυπλοκότητα των σύγχρονων κοινωνιών αυξάνει τα συγκρουσιακά φαινόμενα, τα οποία απαιτούν την κατάλληλη διαχείριση για την έξοδο από την κρίση. Ο στόχος είναι οι σπουδαστές/τριες να αναπτύξουν δεξιότητες διαπραγμάτευσης και ειδικότερα υπό καθεστώς συγκρουσιακών καταστάσεων.

II. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Η «διεργασία» της διαπραγμάτευσης

- Η έννοια της διαπραγμάτευσης
- Ο σύγχρονος μη γραμμικός κόσμος και η σημασία της διαπραγμάτευσης: Η πολυπλοκότητα των σύγχρονων κοινωνιών, η εμπλοκή ενός «πεδίου αποφάσεων» με άλλο ή άλλα πεδία, η πολλαπλότητα των νοημάτων και η αύξηση του συγκρουσιακού δυναμικού – Οι συγκρούσεις ως «υπαρξιακό» φαινόμενο / «φυσική» αναγκαιότητα και ως κοινωνικό φαινόμενο – Η δυναμική της δημιουργίας «ταυτόσημων νοημάτων» και ο ρόλος της συναίνεσης

2. Η προετοιμασία μιας διαπραγμάτευσης

- Προσδιορισμός επιδιώξεων / στόχων
- Ιεράρχηση και αξιολόγηση προτεραιοτήτων
- Καθορισμός σημείων που επιδέχονται συμβιβασμό και αυτών που δεν επιδέχονται
- Συγκέντρωση και ταξινόμηση δεδομένων – Αναζήτηση πληροφοριών
- Συγκρότηση της ομάδας διαπραγμάτευσης και κατανομή ρόλων
- Σχεδιασμός / σύνταξη της ατζέντας

3. Η διεξαγωγή μιας διαπραγμάτευσης

- Χαρακτήρες διαπραγματευτών: ο «συγχυσμένος», ο «αναποφάσιστος», ο «επιθετικός», ο «συναισθηματικός» διαπραγματευτής
- Η γλώσσα του σώματος κατά τις διαπραγματεύσεις
- Τακτικές για την αποδυνάμωση της άλλης πλευράς

- Χειρισμοί ρήξεων - Επιλογή διαμεσολαβητή
- Το κλείσιμο μιας διαπραγμάτευσης:
 - Μέθοδοι «ενθάρρυνσης» (παροχής ασφάλειας) της άλλης πλευράς
 - Επιβεβαίωση συμφωνηθέντων όρων
 - Προγραμματισμός εφαρμογής και κατανομής συμφωνηθέντων

4. Διαχείριση Κρίσεων:

- Εισαγωγή στην επικοινωνιακή διαχείριση κρίσεων
- Προληπτικός επικοινωνιακός σχεδιασμός διαχείρισης κρίσεων
- Επικοινωνιακή διαχείριση κατά τη διάρκεια της κρίσης
- Επικοινωνιακή διαχείριση μετά την κρίση
- Συλλογή και επαλήθευση πληροφοριών
- Ενημέρωση (εσωτερικών και εξωτερικών ακροατηρίων), διαμόρφωση μηνυμάτων, το μήνυμα-κλειδί και αντιμετώπιση του Τύπου σε συνθήκες κρίσης

III. ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ANHOLT S., *Competitive Identity: the New Brand Management for Nations, Cities and Regions*, Palgrave Macmillan, 2007

FERNANDEZ L., MERZER M., *Jane's Crisis Communications Handbook*, 2003

FERGUSON S., *Communication Planning*, Sage, 1999

RIES A., TROUT J., *Positioning*, McGraw-Hill, 2001

TAYLOR J., *Space Race: An Inside View of the Future of Communications Planning*, Wiley, 2005

ULMER R., SELLOW T., SEEGER M., *Effective Crisis Communications: Moving from Crisis to Opportunity*, Sage, 2006

Kennedy Gavin, *Εγχειρίδιο Διαπραγμάτευσης*, Παπασωτηρίου, 2003

Hindle Tim, *Η Τεχνική των Διαπραγματεύσεων*, Ελληνικά Γράμματα, 2001

Harvard Business Review, *Διαπραγμάτευση και Διευθέτηση Διενέξεων*, Κλειδάριθμος, 2004

Lewicki Saunders Milton, *Η Φύση των Διαπραγματεύσεων*, Κριτική, 2004

ΠΔ – Μ12: ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΕΡΓΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

I. ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΙ

Σκοπός του μαθήματος είναι η ενημέρωση των σπουδαστών/τριών για τις διαδικασίες κατά τη σύναψη των δημοσίων συμβάσεων. Οι δημόσιες συμβάσεις αφορούν την αγορά αγαθών και υπηρεσιών, όπως και την ανάθεση έργων, από μια δημόσια αρχή, όπως είναι οι εθνικές διοικητικές αρχές, η τοπική αυτοδιοίκηση ή οι οργανισμοί που εξαρτώνται από δημόσιες αρχές. Οι δημόσιες συμβάσεις θέτουν το ζήτημα του ρόλου του δημοσίου τομέα στην οικονομία και των σχέσεων που διατηρεί με τον ιδιωτικό τομέα. Ο στόχος είναι οι σπουδαστές/τριες να μπορούν να χειρίζονται όλες τις σχετικές διαδικασίες που συνδέονται με τις δημόσιες συμβάσεις.

II. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Δημόσιες Συμβάσεις προμηθειών, υπηρεσιών και έργων : Όροι και έννοιες
- Δημόσιες συμβάσεις στους τομείς του ύδατος, της ενέργειας, των μεταφορών και των ταχυδρομικών υπηρεσιών
- Δημόσιες συμβάσεις στον τομέα της Άμυνας
- Συμπράξεις Δημοσίου και Ιδιωτικού τομέα
- Συμβάσεις παραχώρησης στο κοινοτικό δίκαιο
- Νομικό πλαίσιο. Πεδίο εφαρμογής. (Εθνικό και Κοινοτικό Δίκαιο).
- Κοινό λεξιλόγιο, ρπν 2008, για τις δημόσιες συμβάσεις
- Διαδικασίες ανάθεσης, κανόνες δημοσιότητας, κριτήρια επιλογής αναδόχων, κριτήρια ανάθεσης σύμβασης, τεχνικές προδιαγραφές
- Κατάρτιση διακήρυξης - Δικαιολογητικά συμμετοχής - Ελάχιστες προϋποθέσεις συμμετοχής στο διαγωνισμό
- Κριτήρια αξιολόγησης προσφορών, τεχνικές προδιαγραφές
- Συλλογικά όργανα (επιτροπές) εμπλεκόμενα στις διαδικασίες ανάθεσης
- Έλεγχος και αξιολόγηση προσφορών - Λειτουργία επιτροπών αξιολόγησης - Τεκμηρίωση πρακτικών επιτροπών
- Έκδοση αποφάσεων διαγωνισμού
- Κατακύρωση αποτελεσμάτων διαγωνισμού
- Ένδικα Μέσα - Διαχείριση ενστάσεων, προσφυγών, Αιτήσεων Ασφαλιστικών Μέτρων
- Κατάρτιση σύμβασης - Πιστοποιητικό ΕΣΡ - Προσυμβατικός έλεγχος Ελεγκτικού Συνεδρίου
- Υπογραφή σύμβασης - Υποχρεώσεις δημοσιότητας σύμβασης
- Παρακολούθηση πορείας υλοποίησης σύμβασης, Διαδικασίες παραλαβής
- Ηλεκτρονικές προμήθειες - Νέες τεχνικές ανάθεσης

III. ΔΙΚΤΥΑΚΟΙ ΤΟΠΟΙ

<http://mopadis.cieel.gr>

ΠΑ – Μ13: ΟΡΙΖΟΝΤΙΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΑΙΧΜΗΣ

I. ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΙ

Σκοπός του μαθήματος είναι η ενημέρωση των σπουδαστών/τριών για τις πολιτικές της ισότητας των φύλων και της μετανάστευσης. Στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Διοικητική Μεταρρύθμιση» σε ότι αφορά τους βασικούς συντελεστές διοικητικής ικανότητας και διαμόρφωσης των δημόσιων πολιτικών, τα θέματα της ισότητας και της μεταναστευτικής πολιτικής κατέχουν σημαντική θέση.

II. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Ενσωμάτωση της Διάστασης της Ισότητας των Φύλων στη Δ.Δ. (mainstreaming)

- Η πολιτική της Ισότητας των φύλων ως οριζόντια πολιτική, που διαπερνά όλες τις πολιτικές και τις δράσεις των δημοσίων φορέων.
- Η διεθνής, ευρωπαϊκή και εθνική εμπειρία και έρευνα για τις διακρίσεις των ατόμων με βάση το φύλο
- Η πολιτική της Γενικής Γραμματείας Ισότητας και η ανάδειξη του πολιτικού, οικονομικού, κοινωνικού και αναπτυξιακού χαρακτήρα των θεμάτων ισότητας, η άμεση σύνδεσή τους με τις κυρίαρχες εθνικές πολιτικές προτεραιότητες (ανάπτυξη – απασχόληση - κοινωνική συνοχή) και η αποδέσμευσή τους από την κατηγορία των περιθωριακών θεμάτων. Η οριζόντια διάσταση των πολιτικών Ισότητας των Φύλων (τομεακές και περιφερειακές πολιτικές και δράσεις).

2. Μεταναστευτική πολιτική - Διαπολιτισμικότητα

- Η αυξανόμενη είσοδος μεταναστών και η λήψη μέτρων μεταναστευτικής πολιτικής προς την κατεύθυνση της κοινωνικής ένταξης των μεταναστών.
- Ο έλεγχος και η τήρηση των προϋποθέσεων εισόδου, χορήγησης αδειών διαμονής και εργασίας, καθώς και αδειών που συνδέονται με την ιθαγένεια – πολιτογράφηση.
- Το φαινόμενο της μετανάστευσης και οι πολιτικές της πολυπολιτισμικότητας και διαπολιτισμικότητας. Η συνύπαρξη διαφορετικών πολιτισμών και οι εθνικές πολιτικές. Ο ρόλος της Δ.Δ. και η στάση των εργαζομένων προς την κατεύθυνση του σεβασμού της πολιτισμικής ετερότητας.
- Το Ε.Π. «Διοικητική Μεταρρύθμιση» και τα θέματα μεταναστευτικής πολιτικής. Ειδικότερα: Ενδυνάμωση των μηχανισμών σχεδιασμού και εφαρμογής της δημόσιας πολιτικής μετανάστευσης Βελτίωση της ποιότητας της εξυπηρέτησης των συναλλασσομένων με τις δημόσιες υπηρεσίες. Οργανωτική ενίσχυση των φορέων παροχής υπηρεσιών σε ευπαθείς κοινωνικά ομάδες και κυρίως μετανάστες. Αξιοποίηση θεσμών, όπως ο Συνήγορος του Πολίτη. Ενίσχυση των δομών που συνδέονται κυρίως με την προώθηση της κοινωνικής ενσωμάτωσης των μεταναστών.

ΠΔ-Θ04: ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

ΠΔ-Ε03: ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΕΡΓΟΥ-ΧΡΗΣΗ MS PROJECT

I. ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΙ

Σκοπός του εργαστηρίου είναι η εξοικείωση των σπουδαστών/τριών με το σχεδιασμό και την παρακολούθηση έργων μέσω αντίστοιχων προγραμμάτων. Με την ολοκλήρωσή του εργαστηρίου οι σπουδαστές να:

- γνωρίζουν τα μενού και τις βασικές γραμμές εργαλείων
- μπορούν να σχεδιάζουν και να καταχωρίζουν τις επιμέρους δραστηριότητες,
- αντιστοιχίζουν πόρους σε εργασίες
- προβαίνουν σε συμπίεση δραστηριοτήτων και εξισορρόπηση πόρων
- γνωρίζουν τις δυνατότητες εμφάνισης των πληροφοριών του έργου
- γνωρίζουν τις δυνατότητες τεκμηρίωσης και πληροφόρησης

II. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ

Θα εφαρμοσθεί η μέθοδος της μελέτης πραγματικής περίπτωσης από το χώρο της περιφερειακής Διοίκησης, ενδεχομένως τροποποιημένης για εκπαιδευτικούς λόγους, όπου απαιτείται.

Η υλοποίηση του εργαστηρίου μπορεί ιδανικά να πραγματοποιηθεί εναλλάξ με το θεωρητικό τμήμα, χωρίς όμως να είναι απαραίτητο.

Θα χρησιμοποιηθεί το λογισμικό πακέτο Microsoft "Project", ως γενικότερα αποδεκτό, διαδεδομένο και συμβατό με τη φύση και το εύρος των έργων που θα αντιμετωπίσουν οι σπουδαστές στη Δημόσια Διοίκηση.

Η συνολική διάρκεια του εργαστηρίου είναι 12 ώρες, καθ' όλη τη διάρκεια του οποίου οι σπουδαστές θα χρησιμοποιούν τον Η/Υ με την επίβλεψη του διδάσκοντα.

- Παρουσίαση της άσκησης
- Χρήση των μενού και εργαλείων
- Δημιουργία και αποθήκευση αρχείων
- Καταχώριση και οργάνωση εργασιών
- Ρύθμιση λεπτομερειών για τις εργασίες
- Ρύθμιση λεπτομερειών πόρων
- Ρύθμιση λεπτομερειών αντιστοιχίσεων
- Παρουσίαση πληροφοριών του έργου
- Εκτύπωση πληροφοριών του έργου
- Παρακολούθηση προόδου σε σχέση με τον προγραμματισμό

III. ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ / ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΟΙ ΤΟΠΟΙ

ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ Α., *Διοίκηση – Διαχείριση Έργου*, Εκδόσεις Νέων Τεχνολογιών 1999

BURKE RORY, *Διαχείριση Έργου, Τεχνικές Σχεδιασμού και Ελέγχου*, Εκδόσεις «ΚΡΙΤΙΚΗ» 2002

MICROSOFT, *Βήμα –Βήμα Ms Project 2000*, Εκδόσεις Κλειδάριθμος 2003

<http://www.apm.org.uk>

<http://www.pmi.org>.

<http://www.msproject.com>

<http://www.mpug.org>

<http://www.microsoft.com/office/project>

<http://www.mous.net/>

ΠΔ-Ε04: ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΣΤΗ ΛΗΨΗ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ

I. ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΙ

Στο εργαστήριο γίνεται μια εισαγωγή στη Στατιστική Λήψη Απόφασης. Συγκεκριμένα, περιγράφεται η μεθοδολογία λήψης αποφάσεων δίνοντας έμφαση στη διαδικασία συλλογής, ελέγχου και μετασχηματισμού των δεδομένων αφενός και αφετέρου στην ερμηνεία των Στατιστικών αποτελεσμάτων που προκύπτουν με τη χρήση του στατιστικού πακέτου SPSS. Στόχος είναι η εξοικείωση των σπουδαστών με ποσοτικές μεθόδους και με πρότυπα λήψεως αποφάσεων. Επίσης, η κατανόηση των βασικών εννοιών στη λήψη αποφάσεων και η εξοικείωση με τις μεθοδολογίες στατιστικής λήψης αποφάσεων, με τις μεθοδολογίες περιγραφικής παρουσίασης δεδομένων και με τις μεθοδολογίες και τεχνικές της επαγωγικής στατιστικής και του τρόπου συμβολής τους στη λήψη αποφάσεων.

II. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ

- Εισαγωγή στη Στατιστική Λήψη Αποφάσεων
- Εισαγωγή στο Στατιστικό πακέτο SPSS
- Στατιστική Παρουσίαση Δεδομένων
- Στατιστική Συμπερασματολογία με χρήση του SPSS *
- Μελέτη Περίπτωσης

III. ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ / ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΟΙ ΤΟΠΟΙ

Στατιστική Επεξεργασία Δεδομένων στην Υγεία, Ι. ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΗΣ, Α. ΚΑΣΤΑΝΙΑ, Χ. ΠΙΕΡΡΑΚΟΥ, Εκδόσεις Παπαζήση, 2003

Εισαγωγή στη Στατιστική Θεωρία και Ασκήσεις Κολύβα, ΜΑΧΑΙΡΑ, Εκδόσεις Ζήτη, 1999

Design and Analysis of Experiments, D. C. MONTGOMERY, Εκδόσεις John Willey & Sons, 1995

Statistics for Research, DOWDY, Shirley, 1993

Ανάλυση Δεδομένων με τη Βοήθεια Στατιστικών πακέτων, ΧΑΤΖΗΠΑΝΤΕΛΗΣ, Εκδόσεις Ζήτη, 1998

Simple Guide to SPSS Win 8.0 & 9.0, KIRKPATRICK, 2000

Doing Data Analysis with SPSS 10.0, CARVER, 2000

* θα γίνει συνοπτική παρουσίαση εφόσον επαρκεί ο χρόνος

ΠΔ-005: ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΓΛΩΣΣΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΩΝ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

I. ΣΚΟΠΟΣ

Σκοπός του μαθήματος στον β' κύκλο της Ειδικής Φάσης Σπουδών είναι η πρακτική πλέον επαφή των σπουδαστών με τη γλώσσα και η ολοκλήρωση της κάλυψης ειδικών γλωσσικών δεξιοτήτων επαγγελματικού τύπου σε θέματα που άπτονται των γνωστικών αντικειμένων του Τμήματος Τοπικής Αυτοδιοίκησης και Περιφερειακής Ανάπτυξης. Η μεγαλύτερη έμφαση δίνεται στη σημασιολογική και διερευνητική διάσταση της γλώσσας, μέσω μικρών εργασιών και πρακτικής εξάσκησης.

II. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Η επαφή με την ξένη γλώσσα γίνεται με:

1. στρατηγικές ανάπτυξης των γλωσσικών δεξιοτήτων μέσω του προγραμματισμού δραστηριοτήτων, της κατανόησης λήψης αποφάσεων και της επεξεργασίας ιδεών.
2. περαιτέρω ανάπτυξη των γλωσσικών δεξιοτήτων προφορικής και γραπτής επικοινωνίας επαγγελματικού τύπου (παρουσίαση θέματος, αίτηση, ανακοίνωση, περίληψη, αναφορά, νόμοι, πρακτικά, ενημερωτικά δελτία).
3. εμβάθυνση και ανάλυση θεματικών αντικειμένων του β' κύκλου της ειδικής φάσης σπουδών και εκπόνηση εργασιών των σπουδαστών/τριών.

III. ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΥΛΙΚΟ

Το πρόγραμμα είναι εναρμονισμένο με τη νέα αρχιτεκτονική και δομή της δημόσιας διοίκησης. Αξιοποιείται η ξενόγλωσση βιβλιογραφία που χρησιμοποιείται για το σύνολο των μαθημάτων του Τμήματος. Η βασική ορολογία για κάθε θεματικό πεδίο αποδελτιώνεται από τον Τύπο και τις Ευρωπαϊκές και Εθνικές επίσημες Εκδόσεις και χρησιμοποιείται ως αυθεντικό υλικό προς επεξεργασία. Ταυτόχρονα, χρησιμοποιούνται τα ηλεκτρονικά αρχεία Υπουργείων και διεθνών διαδικτυακών τόπων, τα οποία έχουν άμεση σχέση με την Περιφερειακή Διοίκηση.

Εθνική Σχολή Δημόσιας Διοίκησης (ΕΣΔΔ)
Πειραιώς 211, ΤΚ 177 78, Ταύρος
τηλ: 210. 34 96 225-6, fax: 210. 34 28 042,

www.ekdd.gr